

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Γ 15/2020

(άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 30^η Οκτωβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.00 π.μ., επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα, όπου και η έδρα της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

- 1. Αντιπρόεδρος:** Αδάμ Καραγλάνης (προεδρεύων)
- 2. Μέλη:** Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Ερωφίλη Χριστοβασίλη
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Τα αναπληρωματικά μέλη καίτοι προσκληθέντα, δεν παρέστησαν.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Αλεξίου, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, Νομικός.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η εισηγήτρια Παναγιώτα Αλεξίου (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων Μίνα Καλογρίδου, καθώς και εκπρόσωπος της ΜΟΔ ΑΕ (μέσω τηλεδιάσκεψης), οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν από την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Επισημαίνεται ότι ο παραστάς εκπρόσωπος της ΜΟΔ ΑΕ, αφού ενημερώθηκε για τα σχόλια και τις παρατηρήσεις της Αρχής επί των διατάξεων του προτεινόμενου Κανονισμού, δεσμεύθηκε να προτείνει στο Δ.Σ. της εταιρείας την ενσωμάτωσή τους στον εν λόγω Κανονισμό.

Θέμα: : Εξέταση αιτήματος για διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, επί σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. (ΜΟΔ ΑΕ)

Σχετ.: Το με Α.Π. 4073/20/ΓΠ/ΚΑ/30.09.2020 (Α.Π. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 5469/01.10.2020) έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε. (ΜΟΔ ΑΕ), με θέμα «Αποστολή του σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ» μετά του συνημμένου σχεδίου «Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ» της εν λόγω εταιρείας.

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το με Α.Π. 4073/20/ΓΠ/ΚΑ/30.09.2020 ως άνω έγγραφο του Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ διαβιβάστηκε σχέδιο «Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ» (στο εξής και Κανονισμός) για την παροχή γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' ν. 4013/2011, ως ισχύει.

Το υποβληθέν, ως άνω, σχέδιο Κανονισμού περιλαμβάνει διατάξεις που αφορούν ιδίως στον καθορισμό των οργάνων που ασκούν αποφασιστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες για τα έργα και μελέτες καθώς και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες που αναλαμβάνει η ΜΟΔ ΑΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει νομοθεσίας καθώς και των επιμέρους αρμοδιοτήτων αυτών. Επιπλέον, προβλέπονται διατάξεις σχετικές με το τεχνικό πρόγραμμα έργων και μελετών της ως άνω εταιρείας, ζητήματα που αφορούν στους συμμετέχοντες στην επίβλεψη ή την παραλαβή έργων ή μελετών (νομική κάλυψη, σύγκρουση συμφερόντων) καθώς και στη δημιουργία «Μητρώου επιβλεπόντων εξωτερικών συνεργατών».

II. Πλαίσιο υποβολής αιτήματος - Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

1. Με το εν θέματι αίτημα, ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ (στο εξής και Κανονισμός), ο οποίος προτείνεται σε συνέχεια της τροποποίησης του Καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ,¹ δια του άρθρου 234 ν. 4727/2020 (Α' 184/23.09.2020), δια της υποπερ. (ββ) του οποίου προβλέφθηκε ότι «ο τρόπος προτεραιοποίησης και έγκρισης των αιτημάτων των υποστηριζόμενων φορέων, τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία όργανα που αποφασίζουν και γνωμοδοτούν για έργα και μελέτες

¹ Όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το άρθρο 33 ν. 3614/2007.

καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια ορίζονται σε Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας, ο οποίος εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές κατευθύνσεις και τη στρατηγική για την προτεραιοποίηση των αναγκών των συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών πόρων. Στον ως άνω Κανονισμό ορίζεται και ο τρόπος σύνταξης και τροποποίησης του τεχνικού προγράμματος μελετών και έργων της τεχνικής υπηρεσίας».

Περαιτέρω, στην υποπερ. (γγ) του ως άνω άρθρου 234 προβλέπεται ότι «[γ]ια την υποστήριξη της επίβλεψης έργων δύναται, πέραν του σώματος επιμετρητών της παρ. 3 του άρθρου 218 του ν. 4512/2018, να χρησιμοποιεί εξειδικευμένα στελέχη του μητρώου που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. δύναται να συστήσει μητρώο φυσικών ή και νομικών προσώπων για την υλοποίηση των κάθε είδους συγχρηματοδοτούμενων ή μη έργων που αναλαμβάνει. Η διαδικασία εγγραφής τήρησης και επιλογής του Μητρώου εξειδικεύεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της προηγούμενης παραγράφου. Η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. έως την 31η.10.2021 συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου με μηχανικούς της απαιτούμενης ειδικότητας που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο για τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α` 206).».

Ως προελέχθη, οι προβλέψεις του υποβληθέντος Κανονισμού αφορούν ιδίως στον ορισμό των οργάνων που ασκούν αποφασιστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της εταιρείας, στη σύσταση του προαναφερθέντος Μητρώου καθώς και σε ειδικότερες προβλέψεις που αφορούν, κατά περίπτωση, στο τεχνικό πρόγραμμα έργων και μελετών και στους συμμετέχοντες στην επίβλεψη ή παραλαβή έργων ή υπηρεσιών τεχνικής φύσης (κριτήρια, διαδικασία έγκρισης αιτημάτων φορέων, νομική κάλυψη, σύγκρουση συμφερόντων).

Με το ανωτέρω περιεχόμενο, ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ (στο εξής Κανονισμός), περιλαμβάνει προβλέψεις οι οποίες άπτονται του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και του ν. 4412/2016, κατά τα ειδικώς αναφερόμενα ακολούθως στη νομική εκτίμηση. Υπογραμμίζεται ότι τα άρθρα 6 «Σύνταξη ετήσιου τεχνικού προγράμματος έργων και μελετών», 7 «Κριτήρια και διαδικασίας έγκρισης των αιτημάτων υποστηριζόμενων φορέων» και οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 8 του υποβληθέντος Κανονισμού δεν αφορούν σε ζητήματα δημοσίων συμβάσεων αλλά σε ζητήματα εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της εταιρείας, ως εκ τούτου δεν εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας,

2. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ υπεβλήθη για την παροχή γνώμης της Αρχής, στο πλαίσιο του άρθρου 2, παράγραφος 2, περιπτ. γ, υποπερ. γγ' Ν. 4013/2011, ως ισχύει.

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4013/2011 "Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων {...} και άλλες διατάξεις", προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

[...] γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα:

[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, όπως ιδίως οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 3 του Ν. 2286/1995, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας περίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Με την άπρακτη παρέλευση της άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.»

Σε ό,τι αφορά στον όρο "δημόσιες συμβάσεις", ο οποίος συνέχεται με το πεδίο εφαρμογής του ως άνω νόμου και τις αρμοδιότητες της Αρχής, επισημαίνεται ότι στο άρθρο 2 παρ. 1 του εν λόγω νόμου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι: "1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ως δημόσιες συμβάσεις νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, κατά την εκάστοτε έννοια αυτών στην ισχύουσα νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις, όπως σήμερα ορίζεται στο Ν. 4412/2016 (Α` 147) και στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ ανεξαρτήτως όμως της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων αυτών."

β) Σε ό,τι αφορά στην παροχή σύμφωνης γνώμης για την έκδοση Κανονισμού, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 1 και 2 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) προβλέπεται ότι: "1. Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της. 2. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης. Η μη αποδοχή της θετικής σύμφωνης γνώμης ή της πρότασης, καθώς και η απόκλιση από την απλή γνώμη, πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς."

Συνεπώς, εκ των προεκτεθέντων, προκύπτει ότι η έκδοση σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, συνέχεται με την έκδοση κανονιστικής διοικητικής πράξης.

Ως προς τη διατύπωση της περ. γ' του άρθρου 2 παρ. 2 του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, η οποία θεμελιώνει γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Αρχής επί της νομιμότητας κανονιστικών πράξεων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις, λεκτέα τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 2 εδάφιο Β' του Συντάγματος προβλέπεται η έκδοση κανονιστικών πράξεων από όργανα της Διοίκησης, προς τον σκοπό ρύθμισης ειδικών, λεπτομερειακών, τεχνικών θεμάτων ή θεμάτων τοπικού ενδιαφέροντος. Η διοικητική πράξη προέρχεται από διοικητικό όργανο ή από διοικητική αρχή, όπως προκύπτει από τα άρθρα 95 παρ. 1 στοιχείο α' του Συντάγματος και 45 παρ. 1 του π.δ. 18/1989, τα οποία αναφέρονται σε «εκτελεστή πράξη διοικητικής αρχής». Το στοιχείο αυτό συνδέεται με την οργανική έννοια της διοικητικής πράξης και είναι κρίσιμο για τον προσδιορισμό μιας νομικής πράξης ως διοικητικής, καθώς ένας ιδιώτης δεν μπορεί να εκδώσει διοικητική πράξη, παρά μόνο αν λειτουργεί ως διοικητικό όργανο (ή αρχή), ενώ επιπλέον οι διοικητικές πράξεις πρέπει να πληρούν το λειτουργικό κριτήριο της άμεσης εξυπηρέτησης δημόσιου σκοπού.²

Πέρα από την άμεση κρατική διοίκηση (κεντρική ή αποκεντρωμένη), ήτοι τα διοικητικά όργανα του Δημοσίου, διοικητικές πράξεις μπορούν να εκδίδονται από τα όργανα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και, κατ' εξαίρεση, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), τα οποία εξυπηρετούν σκοπό δημοσίου συμφέροντος κατά το λειτουργικό κριτήριο και ασκούν ως προς συγκεκριμένες δραστηριότητές τους δημόσια εξουσία.³ Περαιτέρω, διοικητικές πράξεις είναι δυνατόν να εκδίδονται και από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία έχουν παραχωρηθεί προνόμια και έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες, ως προς την άσκηση των οποίων έχουν προσλάβει δημόσιο χαρακτήρα.⁴

Συναφώς επισημαίνεται ότι κανονιστικές διοικητικές πράξεις εκδίδονται στο πλαίσιο της κανονιστικής αρμοδιότητας της διοίκησης, η οποία παρέχεται στα διοικητικά όργανα είτε απευθείας από το Σύνταγμα, δυνάμει των άρθρων 43 παρ. 1, 54 και 83 του Συντάγματος, είτε κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης δυνάμει των άρθρων 43 παρ. 2 και 4 του Συντάγματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Συντάγματος, επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα παροχής νομοθετικής εξουσιοδότησης για την έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της Διοίκησης, μόνο για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων τοπικού ενδιαφέροντος. Σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας⁵, ειδικότερα είναι τα θέματα εκείνα, των οποίων το αντικείμενο αποτελεί μερικότερη περίπτωση του θέματος που αποτελεί κύριο αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης ή που έχει λεπτομερειακό χαρακτήρα σε σχέση με τη βασική ουσιαστική ρύθμιση που προβλέπεται στον νόμο.⁶

² Οι πράξεις της Διοίκησης, οι οποίες είναι αμέτοχες του λειτουργικού αυτού στοιχείου, κινούνται σε κύκλο σχέσεων του ιδιωτικού δικαίου, ακόμη και εάν φέρουν τα εξωτερικά γνωρίσματα διοικητικής πράξης και παράγουν έννομα αποτελέσματα, βλ. ΣτΕ 1570/2000, ΣτΕ Ολ 1562-3/1986, 3588/1987". Βλ. και ΣτΕ 3776/2012, Ολ 896-99, 3032-33/2008, 1562-3/1986, καθώς επίσης και ΣτΕ 4246/2009, 349/2007, 3144/2006, 1422/2002, 3118/2001, 1941, 3187/2000, 2000, 2556/1999, 2329, 6322/1996, 1969, 2895/1993, 2272/1986, 2424/1984, 924, 927/1982.

³ ΣτΕ 1017/79, 1196/1981 και 2080/1987, 99/2002.

⁴ Βλ. Ολομ. ΣτΕ 2080/1987 σχετικά με ορισμένες αρμοδιότητες του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, από τις οποίες αναφύονται διαφορές διοικητικής φύσης, αντίθετα ενδεικτικά ΣτΕ 1713, 678/2004 και βλ. και ΑΠ 72/2003, σχετικά με το διφυή χαρακτήρα των πράξεων που εκδίδονται από αυτή. Αντίστοιχα, έχει κριθεί ότι διφυή χαρακτήρα έχουν και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, βλ. Ολομ. ΣτΕ 108/1991, ΣτΕ 1809/2003, συγκεκριμένα για την έκδοση αδειών αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία, κατά το άρθρο 17 Συντάγματος, αποτελεί αρμοδιότητα που ασκείται νόμιμα μόνο από διοικητική αρχή δε θα ήταν δυνατό να αποτελούν προβλεπόμενη δραστηριότητα ν.π.ι.δ.

⁵ ΣτΕ 358/1996.

⁶ ΣτΕ 2701/1996, 4025/1998, 1830/1999, 3889/2005, 567/2006.

Σε ό,τι αφορά στην παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης σημειώνεται ότι προκειμένου να είναι συνταγματικώς επιτρεπτή, πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη⁷, υπό την έννοια ότι πρέπει να καθορίζει ειδικώς τα θέματα που προβλέπει ότι πρέπει ή δύνανται να ρυθμιστούν με τις εκδοθησόμενες κανονιστικές πράξεις⁸ και να προβλέπονται επαρκή κριτήρια, γενικές αρχές και κατευθύνσεις, τα οποία να θέτουν το πλαίσιο της ρύθμισης.⁹

Περαιτέρω, η εξουσιοδοτική διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το Σύνταγμα, τόσο από την άποψη του καθορισμού του αντικειμένου της, όσο και από την άποψη των προϋποθέσεων και κριτηρίων για τη θέσπιση των επιτρεπόμενων κανονιστικών ρυθμίσεων.¹⁰

Στο σημείο αυτό και σε ό,τι αφορά ειδικότερα στη θεσπισθείσα, δια της υποπεριπτ. γγ' περ. γ' παρ. 2 άρθρου 2 Ν. 4013/2011, γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Αρχής, υπογραμμίζεται ότι, όπως προεκτέθηκε, αυτή περιλαμβάνει και τις λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και τους Κανονισμούς άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών. Σημειωτέον ότι, στην έννοια της αναθέτουσας αρχής, κατά τις οικείες διατάξεις του άρθρου 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 2 ν. 4412/2016, εντάσσονται και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και τούτο διότι η νομική μορφή του εκάστοτε νομικού προσώπου και ο ορισμός της έννοιας του δημοσίου τομέα με βάση το διοικητικό δίκαιο εκάστου Κράτος - Μέλος της ΕΕ δεν ασκεί επιρροή στην υπαγωγή στην έννοια της αναθέτουσας αρχής.¹¹

Υπό το πρίσμα αυτό, η έννοια του όρου *“κάθε κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις”* ο οποίος αναφέρεται στη διάταξη της περ. γ' του άρθρου 2 παρ. 2 του Ν. 4013/2011, ως ισχύει, περιλαμβάνει την αρμοδιότητα της Αρχής για διατύπωση (σύμφωνης) γνώμης επί των κανονιστικού περιεχομένου πράξεων που αφορούν σε δημόσιες συμβάσεις, κατά την έννοια του Βιβλίου Ι ν. 4412/2016, οι οποίες εκδίδονται από αναθέτουσες αρχές, αποτελεί συνεπώς αρμοδιότητα ευρύτερη της υπό τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ανωτέρω νοούμενης διαδικασίας έκδοσης σύμφωνης γνώμης επί κανονιστικών διοικητικών πράξεων. Η εν λόγω ερμηνεία συνάδει με το σκοπό σύστασης της Αρχής, ως αυτός αποτυπώνεται στο άρθρο 1 του Ν. 4013/2011, και ιδίως με *“τη διασφάλιση της διαφάνειας, αποτελεσματικότητας, συνοχής και εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων προς το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο”*.

3. Σκοπός της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. είναι η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της διαχείρισης και

⁷ ΣτΕ 1466/1995, 1394/1997, 3111/1999, 360, 2574/2009.

⁸ ΣτΕ 2309/1992.

⁹ ΣτΕ 478/1989, 2304/1995.

¹⁰ ΣτΕ 1741/2006.

¹¹ πρβλ. Sue Arrowsmith, *The Law of Public and Utilities Procurement: Regulation in the EU and UK*, Vol. 1, 3rd Edition 2014, Sweet & Maxwell: *“The definition of “contracting authority” seeks to cover all those entities that are at risk of giving preferential treatment to national industry in their purchasing and the CJ has stated that this objective must be taken into account in interpreting the definition. [πρβλ. Απόφαση ΔΕΕ C-44/1996, σκ. 33] [...] to formulate a more sophisticated definition of the “public sector”, which also includes other types of bodies subject to governmental influence or pressure. The concept of a contracting authority is a concept of the EU law and its scope does not depend on the definition of a “public / administrative law body” in the relevant Member State. [...] A “body governed by public law” is, broadly, a non-governmental body with legal personality that is mainly financed, supervised, or appointed by another contracting authority.”*

εφαρμογής προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) ή/ και από εθνικούς πόρους, η οργάνωση και η κάλυψη των αναγκών σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και σε μεταφορά τεχνογνωσίας για τη βελτίωση της διοικητικής δομής (άρθρο 1 Καταστατικού). Διαθέτει μετοχικό κεφάλαιο το οποίο καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 3 Καταστατικού) και διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο με τριετή θητεία, το οποίο διορίζεται ή παύεται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού (άρθρο 7 Καταστατικού). Με τα δεδομένα αυτά και λαμβανομένων υπ' όψιν των ειδικότερων σκοπών δημοσίου συμφέροντος που προβλέπονται στο άρθρο 1 του Καταστατικού της, η ΜΟΔ ΑΕ αποτελεί αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2 ν. 4013/2011.

Ως εκ τούτου, η Αρχή είναι αρμόδια, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' ν. 4013/2011, να παράσχει γνώμη επί του υποβληθέντος σχεδίου Κανονισμού, κατά το μέρος που οι προβλέψεις του αφορούν, πλέον των ζητημάτων εσωτερικής οργάνωσης της λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας, σε ειδικότερες ρυθμίσεις που εισάγουν διάφορες προβλέψεις σε σχέση με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016.

III. Το υποβληθέν σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ έχει ως εξής:

« Έγκριση του Κανονισμού λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) ΑΕ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΔ ΑΕ

Έχοντας υπόψη:

α) Το καταστατικό της ΜΟΔ, όπως έχει τροποποιηθεί με το ν.4314/2014 και όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 234 του ν. 4727/2020 «Κώδικας ψηφιακής διακυβέρνησης (ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2012 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις», και ισχύει

β) τον Εσωτερικό Κανονισμό Οργάνωσης της ΜΟΔ Α.Ε., όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 10926/5.2.2020 (ΦΕΚ 302 Β), όπως ισχύει εκάστοτε,

γ) το ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» όπως αυτός ισχύει (Α' 147),

δ) την από 1 /2020 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ, για την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της ΜΟΔ, και

ε) την ανάγκη καθορισμού των οργάνων που αποφαίνονται και γνωμοδοτούν για την ανάθεση και εκτέλεση έργων και μελετών που αναλαμβάνει η ΜΟΔ,

εγκρίνει τον Κανονισμό λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΔ ΑΕ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του παρόντος Κανονισμού είναι η ρύθμιση των επιμέρους θεμάτων της εσωτερικής διάρθρωσης και λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ Α.Ε.
2. Ο παρών Κανονισμός δεσμεύει τους υπαλλήλους και τους εργαζόμενους με κάθε μορφή σχέσης εργασίας στην Τεχνική Υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων και όσων συνδέονται με αυτή με σύμβαση μίσθωσης έργου.
3. Η Τεχνική Υπηρεσία έχει τις αρμοδιότητες που σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία για τα δημόσια έργα και τις μελέτες έχουν οι τεχνικές υπηρεσίες αναθετουσών αρχών. Η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας αναλαμβάνει τη μελέτη ή/και εκτέλεση συμβάσεων τρίτων φορέων που αφορούν σε έργα που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων ή από άλλα εθνικά, ενωσιακά ή διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα ή από άλλους πόρους, μετά από την αποδοχή των σχετικών αιτημάτων τους από το ΔΣ της Εταιρείας, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα έργων και μελετών της, καθώς και την υλοποίηση των απαραίτητων εργασιών για την αποκατάσταση και διαρρύθμιση των κτιριακών εγκαταστάσεων, την ευθύνη της διαχείρισης των οποίων έχει η Εταιρεία, στην περίπτωση που οι εργασίες αυτές απαιτούν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ύπαρξη τεχνικής υπηρεσίας, με εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί - όργανα που αποφασίζουν και γνωμοδοτούν

Για τις ανάγκες του παρόντος κανονισμού για τη λειτουργία της τεχνικής υπηρεσίας της ΜΟΔ ορίζονται τα ακόλουθα:

1. Ως «αναθέτουσα αρχή» για την ανάθεση και διοίκηση των δημοσίων συμβάσεων έργων, εκπόνησης μελετών καθώς και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών νοείται η ΜΟΔ ΑΕ δια των οργάνων της, όπως περιγράφονται στη συνέχεια.
2. Ως «Κύριος του Έργου» ή «Εργοδότης» νοείται η ΜΟΔ ή το δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, για λογαριασμό του οποίου η εταιρία ως αναθέτουσα αρχή αναλαμβάνει την ανάθεση και διοίκηση δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών.
2. Ως «Φορέας κατασκευής» έργου ορίζεται η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας, η οποία έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου.
3. Ως «Προϊσταμένη Αρχή» για κάθε έργο, μελέτη και παροχή υπηρεσιών τεχνικής φύσης νοείται το Διοικητικό Συμβούλιο ή ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας σύμφωνα με το

άρθρο 3.

4. Ως «Διευθύνουσα» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» ορίζεται το αρμόδιο τμήμα της τεχνικής υπηρεσίας και πιο συγκεκριμένα το τμήμα μελετών τεχνικών έργων για την ανάθεση συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών υπηρεσιών και το τμήμα εκτέλεσης τεχνικών έργων για τις συμβάσεις έργων.

Η άσκηση καθηκόντων επίβλεψης και παραλαβής γίνεται από υπαλλήλους με σχέση εργασίας με τη ΜΟΔ ή από υπαλλήλους του δημοσίου ή των ΟΤΑ οι οποίοι έχουν αποσπαστεί στη ΜΟΔ και τοποθετηθεί στην τεχνική υπηρεσία ή από υπαλλήλους του υποστηριζόμενου φορέα στους οποίους έχουν ανατεθεί παράλληλα καθήκοντα για την επίβλεψη του έργου καθώς και από επί συμβάσει έργου Μηχανικούς μέσω του μητρώου εξωτερικών συνεργατών του άρθρου 9, οι οποίοι δύναται να αναλαμβάνουν καθήκοντα βοηθού επιβλέποντα - μέλους ομάδας επίβλεψης, χωρίς όμως να μπορούν να αναλάβουν ως κύριοι επιβλέποντες. Πλην των υπαλλήλων που υπηρετούν στην τεχνική υπηρεσία δύναται να ανατεθούν καθήκοντα επίβλεψης και σε λοιπά στελέχη της κεντρικής υπηρεσίας της ΜΟΔ μετά από σχετική εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας, σύμφωνη γνώμη του στελέχους καθώς και του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσιακής μονάδας και απόφαση του Προέδρου της ΜΟΔ.

5. Ως «Τεχνικό Συμβούλιο» της ΜΟΔ ΑΕ, κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, ορίζεται συλλογικό όργανο, το οποίο γνωμοδοτεί για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την αναθέτουσα ή την Προϊσταμένη Αρχή. Η σύσταση και συγκρότηση του Τεχνικού Συμβουλίου καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος.

6. Επί των ενστάσεων των άρθρων 174 και 198 και προσφυγών του ν.4412/2016 εργοληπτών, μελετητών, παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσης καθώς και του κυρίου του έργου, αποφαίνεται, κατόπιν γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου:

α. Το Διοικητικό Συμβούλιο για ενστάσεις κατά των πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας ή του προϊσταμένου της Διεύθυνσης ως προϊσταμένης αρχής.

β. Ο Υπουργός Επενδύσεων και Ανάπτυξης για τις ενστάσεις ή προσφυγές κατά των πράξεων ή αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ως προϊσταμένης αρχής και της ΜΟΔ ως αναθέτουσας αρχής.

Άρθρο 3

Άσκηση αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εποπτεύει τη διοίκηση των συμβάσεων ασκώντας αποφασιστικές αρμοδιότητες, όπως ορίζονται στο ισχύον πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις. Ειδικότερα ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες προϊσταμένης αρχής:

α) Αποφασίζει την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, που αφορούν σε έργα, μελέτες

και υπηρεσίες τεχνικής φύσης, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη του ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της ΜΟΔ ή δημόσιους υπαλλήλους.

β) Ασκεί καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις αναθέσεις των συμβάσεων έργων, μελετών, και υπηρεσιών τεχνικής φύσης, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, πλην των περιπτώσεων απευθείας ανάθεσης, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα του Προέδρου.

γ) Αποφασίζει επί των ενστάσεων κατά του κύρους των διαγωνισμών καθώς και των πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού των άρθρων 117 και 119 του ν.4412/2016, όπως ισχύει εκάστοτε καθώς και για κάθε ζήτημα αρμοδιότητας προϊσταμένης αρχής το οποίο αφορά την εφαρμογή των παρ. 5 του άρθρου 188 και 2 του άρθρου 144 ή άλλη ένσταση προς την προϊσταμένη αρχή του ν.4412/2016.

δ) Εγκρίνει την σύναψη συμβάσεων συμπληρωματικών εργασιών για έργα καθώς και τη σύναψη συμπληρωματικών συμβάσεων μελετών ή υπηρεσιών τεχνικής φύσης.

ε) Εγκρίνει την χορήγηση παράτασης προθεσμιών, εφόσον προκύπτουν οικονομικές επιβαρύνσεις για συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών τεχνικής φύσης.

στ) Αποφασίζει επί των ενστάσεων για την έκπτωση του αναδόχου και την επιμέτρηση των εργασιών και εγκρίνει τη ματαίωση διάλυσης της σύμβασης και τη σχετική αποζημίωση του αναδόχου.

2. Τις λοιπές αρμοδιότητες της Προϊσταμένης Αρχής για τις συμβάσεις έργων, μελετών και υπηρεσιών τεχνικής φύσης, που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία των δημοσίων συμβάσεων ασκεί ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης, πλην όσων προκαλούν πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στην αναθέτουσα αρχή, για τις οποίες αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 4

Σύσταση και συγκρότηση Τεχνικού Συμβουλίου

1. Συστήνεται Τεχνικό Συμβούλιο της ΜΟΔ για την παροχή γνωμοδοτήσεων όπου αυτή προβλέπεται από το ν. 4412/2016, το οποίο αποτελείται από 5 μέλη, με την ακόλουθη σύνθεση:

α. Τρία (3) στελέχη της ΜΟΔ (μηχανικοί ή/και νομικός) με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται με αποφάσεις του Προέδρου της ΜΟΔ.

β. Ένας Μηχανικός - εκπρόσωπος των Εργοληπτικών Οργανώσεων (ΠΕΔΜΕΔΕ), με αναπληρωτή του, έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Εταιριών Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ). Επί θεμάτων που άπτονται συμβάσεων έργων συμμετέχει ο εκπρόσωπος της ΠΕΔΜΕΔΕ, ενώ επί θεμάτων μελετών ο εκπρόσωπος του ΣΕΓΜ.

γ. Ένας εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται από τον Πρόεδρο του ΤΕΕ.

2. Η συγκρότηση του Τεχνικού Συμβουλίου πραγματοποιείται, με βάση τον ορισμό των εκπροσώπων, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για τριετή θητεία. Με την ίδια ή όμοια απόφαση ορίζεται και ο Πρόεδρος του Τεχνικού Συμβουλίου.

3. Η σύνθεση του Τεχνικού Συμβουλίου δύναται να τροποποιείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον τροποποιηθούν οι αποφάσεις ορισμού - εκπροσώπησης.

4. Ο κανονισμός λειτουργίας του Τεχνικού Συμβουλίου εγκρίνεται με σχετική του απόφαση. Οι συνεδριάσεις του οργάνου πραγματοποιούνται τακτικά μία φορά το μήνα και έκτακτα όποτε απαιτηθεί, με πρόσκληση του Προέδρου του και υποστηρίζονται γραμματειακά από την Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας. Απαρτία θεωρείται με την παρουσία 3 εκ των 5 μελών (τακτικών ή αναπληρωματικών) συμπεριλαμβανομένου του προέδρου. Στα μέλη του Τεχνικού Συμβουλίου ορίζεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις. Το ύψος της αποζημίωσης βαρύνει την ΜΟΔ και ανέρχεται σε 80 € ανά συνεδρίαση για τα μέλη του Τεχνικού Συμβουλίου και σε 100 € ανά συνεδρίαση για τον Πρόεδρό του.

Άρθρο 5

Άσκηση καθηκόντων διευθύνουσας υπηρεσίας των τμημάτων της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας

Στη Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την 10926/05.02.2020 (ΦΕΚ Β' 302) τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού οργάνωσης της ΜΟΔ, όπως εκάστοτε ισχύει, λειτουργούν δύο τμήματα μελετών τεχνικών έργων και εκτέλεσης τεχνικών έργων. Αναλυτικότερα με τα αναφερόμενα στην ως άνω απόφαση για τον καθορισμό των ευθυνών των τμημάτων της ως προς την άσκηση καθηκόντων διευθύνουσας υπηρεσίας της ορίζονται για κάθε τμήμα:

α) Τμήμα μελετών τεχνικών έργων

Το Τμήμα Μελετών Τεχνικών Έργων έχει τη συνολική ευθύνη για την κατάρτιση ολοκληρωμένων τεχνικών μελετών και την κατάρτιση προδιαγραφών μελετών, καθώς και την ανάθεση, επίβλεψη εκπόνηση, παραλαβή, τον έλεγχο και τη θεώρηση αυτών. Επίσης είναι αρμόδιο για τη διοίκηση των συναπτόμενων μεταξύ της ΜΟΔ και υποστηριζόμενων φορέων Προγραμματικών Συμβάσεων, όταν αφορούν τεχνικές μελέτες.

Την ανάθεση και παρακολούθηση συμβάσεων τεχνικού συμβούλου για τις ανάγκες έργων που υλοποιεί η Διεύθυνση.

β) Τμήμα εκτέλεσης τεχνικών έργων

Το Τμήμα Εκτέλεσης Τεχνικών Έργων έχει τη συνολική ευθύνη για την άρτια και εμπρόθεσμη εκτέλεση τεχνικών έργων των υποστηριζόμενων φορέων και της ίδιας της ΜΟΔ αε σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης και της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτά μεριμνά για τη δημοπράτηση, την ανάθεση, την επίβλεψη της εκτέλεσης και την παραλαβή τεχνικά άρτιων και ολοκληρωμένων έργων των υποστηριζόμενων φορέων και της ΜΟΔ αε.

Επίσης είναι αρμόδιο για την προετοιμασία και διοίκηση των συναπτόμενων μεταξύ της ΜΟΔ και υποστηριζόμενων φορέων Προγραμματικών Συμβάσεων, όταν αφορούν εκτέλεση τεχνικών έργων.

Επίσης είναι αρμόδιο για τη δημιουργία και τήρηση του μητρώου του άρθρου 9 και για την παρακολούθηση και τον συντονισμό του έργου των εξωτερικών συνεργατών

Την ανάθεση και παρακολούθηση - παραλαβή των συμβάσεων του κυρίου μελετητή ως Τεχνικού Συμβούλου που σχετίζονται με έργα που αναθέτει και επιβλέπει το τμήμα.

Άρθρο 6

Σύνταξη ετησίου τεχνικού προγράμματος έργων και μελετών

1. Για τον προγραμματισμό των έργων και μελετών τεχνικής φύσης συντάσσεται σε ετήσια βάση, με εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης ΤΥ και έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο, το Τεχνικό Πρόγραμμα έργων και μελετών, στο οποίο καταγράφονται όλα τα έργα καθώς και οι τεχνικές μελέτες που υλοποιούνται από την τεχνική υπηρεσία της ΜΟΔ.

Το Τεχνικό Πρόγραμμα εγκρίνεται για κάθε ημερολογιακό έτος τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους περιλαμβάνοντας όλα τα συνεχιζόμενα έργα καθώς και τα έργα που προκύπτουν από τις ανάγκες διαμόρφωσης - βελτίωσης κτιριακών εγκαταστάσεων της ΜΟΔ. Τροποποιείται δε, με αποφάσεις του Δ.Σ., ταυτόχρονα με την έγκριση κάθε νέου αιτήματος υποστηριζόμενου φορέα ή/και όποτε απαιτηθεί, με εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης ΤΥ.

2. Την ευθύνη της υλοποίησης του τεχνικού προγράμματος έχει η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας με τα αρμόδια τμήματά της.

3. Κάθε νέο έργο ή μελέτη εγγράφεται στο τεχνικό πρόγραμμα ως διακριτή εγγραφή. Η ανάθεση κάθε μελέτης ή έργου ή υπηρεσίας του τεχνικού προγράμματος γίνεται σύμφωνα με τη διάταξη του της περ. ιη) του άρθρου 1 του Καταστατικού της ΜΟΔ και με την διαδικασία που προβλέπεται στη νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις.

Άρθρο 7

Κριτήρια και διαδικασία έγκρισης των αιτημάτων υποστηριζόμενων φορέων

1. Πέραν των μελετών και έργων που αφορούν στην αποκατάσταση - διαρρύθμιση κτιρίων των οποίων την ευθύνη συντήρησης έχει η ΜΟΔ, τα αιτήματα των υποψήφιων υποστηριζόμενων φορέων για την ανάθεση ή/και την υλοποίηση από τη ΜΟΔ α.ε. έργων ή μελετών, προτεραιοποιούνται και εγκρίνονται με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ανά δίμηνο ή και έκτακτα αν συντρέχει ιδιαίτερα επείγων λόγος, σύμφωνα με εισηγήσεις της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας. Η υποβολή του αιτήματος γίνεται ηλεκτρονικά και στην περίπτωση των έργων περιλαμβάνει συμπληρωμένο πίνακα προελέγχου από τον φορέα, σχετικό με την ύπαρξη όλων των αναγκαίων μελετών και εγκρίσεων.

2. Με την έγκριση του αιτήματος του υποστηριζόμενου φορέα για την ανάθεση ή/και υλοποίηση

από τη ΜΟΔ των έργων και μελετών ή υπηρεσιών τεχνικής φύσης, τα έργα/μελέτες εντάσσονται αυτοδίκαια στο ετήσιο Τεχνικό Πρόγραμμα έργων και μελετών, το οποίο τροποποιείται σχετικά και ισχύει χωρίς άλλη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Η προτεραιοποίηση των αιτημάτων βασίζεται σε πίνακα βαθμολόγησης, που ετοιμάζει η τεχνική υπηρεσία, σύμφωνα με το συνημμένο ενδεικτικό υπόδειγμα. Κριτήρια προτεραιοποίησης των αιτημάτων αποτελούν η κρισιμότητα της ανάγκης, που καλύπτει το έργο, η προτεραιοποίηση των αναγκών των συγχρηματοδοτούμενων ή άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων, η οποία βαθμολογείται με το μέγιστο βαθμό της κλίμακας για έργα ενταγμένα ή με προοπτική ένταξής τους στο ΕΣΠΑ ή από άλλο χρηματοδοτικό μέσο και ιδίως εάν υπάρχει σχετική υπόδειξη της αρμόδιας Αρχής Διαχείρισης για την υποστήριξη από τη ΜΟΔ, η πραγματική ανάγκη του φορέα να υποστηριχθεί από την ΜΟΔ, και η υψηλή προτεραιότητα του έργου για τη χώρα και την Περιφέρεια (αποφυγή προστίμων από μη τήρηση ενωσιακών υποχρεώσεων, αντιμετώπιση ζημιών από καταστροφές κλπ).

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνει υπ' όψη τα ανωτέρω σε συνδυασμό με τα συνεχιζόμενα έργα και μελέτες, τη διαθεσιμότητα στελεχών για την επίβλεψη των μελετών και των έργων που αιτούνται οι φορείς, την αδυναμία να καλυφθεί η ανάγκη από την οικεία Περιφέρεια.

4. Μετά την προτεραιοποίηση και την έγκριση των σχετικών αιτημάτων, η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας επικαιροποιεί το Τεχνικό Πρόγραμμα με την εγγραφή των νέων έργων / μελετών και μεριμνά για την ολοκλήρωση των αναγκαίων διοικητικών ενεργειών (υπογραφή προγραμματικής σύμβασης, αν απαιτείται, ένταξη στον προϋπολογισμό της ΜΟΔ, αν απαιτείται, προετοιμασία διαγωνισμού κλπ). Στις περιπτώσεις αιτημάτων έργων τα οποία δεν έχουν ακόμη ενταχθεί σε πρόγραμμα χρηματοδότησης αλλά ικανοποιούν τα κριτήρια αξιολόγησης, δύναται η έγκριση του αιτήματος του υποψηφίου υποστηριζόμενου φορέα να λαμβάνεται από το Δ.Σ. και να αποστέλλεται στον φορέα με εγκεκριμένο σχέδιο Προγραμματικής Σύμβασης ή άλλο προβλεπόμενο συμφωνητικό συνεργασίας και η ένταξη του στο Τεχνικό Πρόγραμμα έργων και μελετών να έχει δυναμικό χαρακτήρα που θα ενεργοποιείται με την έκδοση απόφασης ένταξης του έργου σε πρόγραμμα χρηματοδότησης, μετά την υπογραφή της Προγραμματικής Σύμβασης.

5. Κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας της η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας λειτουργεί λαμβάνοντας υπ' όψη και την ανάγκη προσαρμογής των στελεχών της στα καθήκοντα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και επομένως η έγκριση των αιτημάτων από το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποιείται με βάση και την ετοιμότητα επαρκούς ανταπόκρισης στις ανάγκες κάθε αιτήματος.

Άρθρο 8

Συγκρούσεις συμφερόντων - Νομική κάλυψη στελεχών

1. Για όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, Τεχνικού Συμβουλίου, υπαλλήλων και εξωτερικών συνεργατών, που συμμετέχουν στην επίβλεψη ή την παραλαβή έργων, μελετών και υπηρεσιών τεχνικής φύσης έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα για την αποφυγή σύγκρουσης

συμφερόντων στο ν. 4412/2016 καθώς και στο θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

2. Η ΜΟΔ παρέχει νομική υποστήριξη στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην τεχνική υπηρεσία, ενώπιον των Δικαστηρίων ή των Δικαστικών Αρχών, σε περίπτωση διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης ή άσκησης ποινικής δίωξης αυτών για αδικήματα που τους αποδίδεται ότι διέπραξαν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Η ανωτέρω νομική υποστήριξη δεν παρέχεται σε περίπτωση ποινικής δίωξης αυτών ύστερα από καταγγελία εκ μέρους της Υπηρεσίας. Η νομική εκπροσώπησή τους συντελείται από δικηγόρο της ΜΟΔ, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου προς τον πρόεδρο της ΜΟΔ, θετική εισήγηση της Υπηρεσίας και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η εκπροσώπηση γίνεται από δικηγόρο με πάγια έμμισθη εντολή ή από πληρεξούσιο δικηγόρο. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και για τα μέλη του Τεχνικού συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου για θέματα που άπτονται των έργων και μελετών που υλοποιούνται από τη ΜΟΔ.

3. Η ΜΟΔ δύναται να παρέχει ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης στους υπαλλήλους της ή στα στελέχη που αποσπώνται σε αυτήν και ορίζονται επιβλέποντες έργων και μελετών/παροχής υπηρεσιών τεχνικής φύσης, για θέματα που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων επίβλεψης και παραλαβής.

Άρθρο 9

Μητρώο εξωτερικών συνεργατών για την ενίσχυση της επίβλεψης

1. Σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014 (Α' 265), προβλέπεται με ΚΥΑ ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία και τήρηση μητρώου εξειδικευμένων στελεχών από τον ιδιωτικό τομέα (μηχανικών), προκειμένου να ενισχύσουν για συγκεκριμένο χρόνο την επίβλεψη συγχρηματοδοτούμενων και μη τεχνικών έργων, η διαδικασία διάγνωσης της ανάγκης της αναθέτουσας αρχής και της έγκρισης από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ο τρόπος επιλογής και καθορισμού της αμοιβής, η χρηματοδότηση της αμοιβής, ο ρόλος των στελεχών αυτών στην επίβλεψη και άλλες λεπτομέρειες. Μέχρι να εκδοθεί η ανωτέρω απόφαση, η δημιουργία και χρήση του μητρώου από τη ΜΟΔ για την ενίσχυση της επίβλεψης των έργων συγχρηματοδοτούμενων ή μη που αναλαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν.4727/2020, γίνεται σύμφωνα με τα ακόλουθα:

α) Η ΜΟΔ ΑΕ, προκειμένου να δημιουργήσει το «Μητρώο επιβλεπόντων εξωτερικών συνεργατών» (εφεξής «μητρώο»), απευθύνει σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (εφεξής «πρόσκληση») του Προέδρου της, η οποία καθορίζει τους όρους σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Η πρόσκληση δημοσιοποιείται κατ' ελάχιστο στην ιστοσελίδα της ΜΟΔ ΑΕ και στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

β) Στην πρόσκληση ορίζεται μια πρώτη προθεσμία υποβολής αιτήσεων, οι οποίες θα εξεταστούν σε αρχικό κύκλο αξιολόγησης για συγκεκριμένες Περιφέρειες/περιφερειακές ενότητες και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) μηνός από την έκδοση της πρόσκλησης. Η πρόσκληση παραμένει ανοικτή για όλη τη χώρα και όλη την προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 και η αξιολόγηση των αιτήσεων μετά τον αρχικό κύκλο, πραγματοποιείται ανά εξάμηνο ή και συχνότερα με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ.

γ) Η πρόσκληση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο :

i. Τα στοιχεία επικοινωνίας αρμόδιων στελεχών της ΜΟΔ για την παροχή διευκρινίσεων

ii. Τα απαιτούμενα προσόντα των υποψήφιων ενδιαφερομένων για την ένταξη στο μητρώο μηχανικών, καθώς και τον τρόπο απόδειξής τους

iii. Την πρώτη προθεσμία υποβολής αιτήσεων (ηλεκτρονικά) για την ένταξη στο υπό δημιουργία μητρώο

iv. Τη διαδικασία αξιολόγησης για την ένταξη στο μητρώο

v. Την κατηγοριοποίηση των μελών του μητρώου ανά ειδικότητα (μηχανικού ΑΕΙ/ΑΤΕΙ σύμφωνα με την άδεια άσκησης επαγγέλματος) και τη σύνδεσή τους με κατηγορία/κατηγορίες τεχνικού/τεχνικών έργου/έργων στο/στα οποίο/ποία θα μπορούν να κληθούν να συμβάλλουν στην επίβλεψή τους

vi. Την κατηγοριοποίηση των μελών σε γεωγραφικές περιοχές (ανά Περιφέρεια και περιφερειακή ενότητα).

vii. Τη διαδικασία υποβολής ένστασης καθώς και τον τρόπο εξέτασης και λήψης απόφασης επ' αυτής.

δ) Η αξιολόγηση των υποψηφίων για την ένταξη στο μητρώο πραγματοποιείται από ομάδα έργου ή επιτροπή αξιολόγησης, που ορίζει προς τούτο το Δ.Σ. της ΜΟΔ ΑΕ μετά από σχετική εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας. Η αξιολόγηση αφορά στην επιβεβαίωση της κάλυψης των κριτηρίων που ορίζονται στην πρόσκληση.

ε) Στα υποχρεωτικά προσόντα του μηχανικού που θα υποβάλει αίτηση περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο:

i. Πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ελληνικού Α.Ε.Ι. /Α.Τ.Ε.Ι. ή ισότιμος τίτλος του εξωτερικού νόμιμα αναγνωρισμένος από το αρμόδιο εθνικό όργανο,

ii. άδεια άσκησης επαγγέλματος από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ),

iii. εγγραφή στο Μητρώο εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) ή στο Μητρώο Μελετητών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.,

iv. ικανότητα χρήσης εφαρμογών αυτοματισμού γραφείου, σχεδιαστικών προγραμμάτων και υπηρεσιών internet.

v. δυνατότητα μετακίνησης για τις ανάγκες της επίβλεψης,

στ) Τα μέλη που εντάσσονται στο μητρώο δημοσιοποιούνται σε ειδικό χώρο της ιστοσελίδας της ΜΟΔ ΑΕ. Για κάθε ενταγμένο μέλος με βάση την αίτησή του καταγράφονται οι ακόλουθες πληροφορίες :

i. Η Περιφέρεια/η περιφερειακή ενότητα της έδρας του μέλους καθώς και οι όμορες

περιφερειακές ενότητες για τις οποίες ενδιαφέρεται,

ii. η κατηγορία του έργου το οποίο θα μπορεί να επιβλέψει με βάση την αντιστοίχιση του πτυχίου ΜΕΚ ή του μελετητικού πτυχίου που διαθέτει.

ζ) Μέλη του μητρώου βοηθών επιβλεπόντων - επιμετρητών της ΕΕΤΑΑ, των οποίων έχει ήδη εγκριθεί η συμμετοχή τους, μπορούν να εγγραφούν στο μητρώο της ΜΟΔ με μόνη την υποβολή σχετικής αίτησης ενδιαφέροντος, χωρίς εκ νέου έλεγχο των δικαιολογητικών ένταξης.

η) Η αξιοποίηση του μητρώου από τη ΜΟΔ ως αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να συναφθεί σχετική σύμβαση με μέλος του, ώστε να ενισχύσει την επίβλεψη συγκεκριμένου συγχρηματοδοτούμενου έργου (εφ' εξής «μέλος» ή «εξωτερικός συνεργάτης»), προϋποθέτει τα ακόλουθα :

i. Την διασφάλιση της κάλυψης του κόστους (αμοιβής και εξόδων μετακίνησης) του εξωτερικού συνεργάτη στο πλαίσιο του συγκεκριμένου συγχρηματοδοτούμενου έργου, ή της κάλυψής του από τον κύριο του έργου ή τη ΜΟΔ.

ii. Την ύπαρξη εγγεγραμμένων μελών στον/στην αντίστοιχο/η ή όμορο/η νομό/περιφερειακή ενότητα κατάλληλων για την επίβλεψη της/ων συγκεκριμένης/ων κατηγορίας/ιών έργου/ων.

θ) Η επιλογή του μέλους του μητρώου το οποίο θα κληθεί να ενισχύσει την επίβλεψη συγκεκριμένου έργου πραγματοποιείται από τη ΜΟΔ αε, μετά από τη διαπίστωση της ανάγκης από την τεχνική υπηρεσία.

Στη συνέχεια, η τεχνική υπηρεσία προβαίνει σε επιλογή με αξιολόγηση ή/και κλήρωση των ενεργών μελών του μητρώου, με βάση τη δηλωθείσα έδρα τους (σε επίπεδο περιφερειακής

ενότητας), καθώς και τη συμβατότητα των προσόντων τους με την κατηγορία έργων ή εξειδικευμένων εργασιών για την/τις οποία/οίες ζητείται η ενίσχυση της επίβλεψης, σύμφωνα με τη διαπιστωθείσα ανάγκη. Περισσότερες λεπτομέρειες για την επιλογή του συνεργάτη μπορούν να περιλαμβάνονται στην πρόσκληση.

ι) Στο μέλος του μητρώου που επιλέγεται, με βάση την ανωτέρω διαδικασία, η ΜΟΔ αε απευθύνει ηλεκτρονικά ερώτημα για τη διαθεσιμότητά του και τη μη συνδρομή λόγων εξαίρεσης σε σχέση με τον ανάδοχο του έργου. Σημειώνεται ότι θεωρούνται ασυμβίβαστες ιδιότητες με το έργο των μελών του μητρώου επιβλεπόντων εξωτερικών συνεργατών:

▣ η εργασιακή ενεργή σχέση κατά την διαδικασία της επιλογής του συνεργάτη με τον Τεχνικό Σύμβουλο ή τον ανάδοχο του Έργου ή τους υπεργολάβους αυτού, είτε με υπαλληλική σχέση είτε σαν συνεργάτης καθώς και

▣ η συμμετοχή του συνεργάτη στη κατασκευή και συντήρηση του Έργου, του ιδίου ή νομικού προσώπου του οποίου είναι μέλος ή εταίρος.

Στην περίπτωση αρνητικής έκβασης επαναλαμβάνεται η ίδια διαδικασία με νέα επιλογή.

ια) Στη συνέχεια συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης έργου για τη συμμετοχή του εξωτερικού συνεργάτη στην επίβλεψη του έργου. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται η αμοιβή του συνεργάτη καθώς και η αποζημίωση των δαπανών μετακίνησης για τις ανάγκες της υποστήριξης της επίβλεψης, η οποία βαρύνει την ΜΟΔ ή την ενταγμένη πράξη. Η αμοιβή του συνεργάτη υπολογίζεται με πινάκιο αμοιβής που καταρτίζεται με ευθύνη της τεχνικής υπηρεσίας και συνοδεύει τη σύμβαση και στο οποίο υπολογίζονται οι ανθρωπομήρες παροχής υπηρεσίας του με βάση τη διάρκεια και το είδος του έργου καθώς και το ύψος του προϋπολογισμού του έργου, το οποίο καλείται να υποστηρίξει. Ο καθορισμός του μοναδιαίου κόστους της ανθρωπομήρας απασχόλησης του συνεργάτη ορίζεται με βάση το μικτό μηνιαίο κόστος για τους μηχανικούς της ΜΟΔ με αντίστοιχο επίπεδο εμπειρίας. Η δαπάνη των μετακινήσεων από την έδρα του συνεργάτη στο χώρο του έργου αποζημιώνεται επιπρόσθετα με βάση τον κανονισμό μετακινήσεων για τα στελέχη της ΜΟΔ, χωρίς να προβλέπεται εκτός έδρας αποζημίωση.

ιβ) Ο εξωτερικός συνεργάτης που επιλέγεται και συνάπτει σύμβαση με την ΜΟΔ ως αναθέτουσα αρχή παρέχει τις υπηρεσίες του στη Διευθύνουσα (επιβλέπουσα) υπηρεσία και υπάγεται ως προς την εκτέλεση της υπηρεσίας που του ανατίθεται στις εντολές του προϊσταμένου του τμήματος, σύμφωνα και με την απόφαση ορισμού της ομάδας επίβλεψης. Στην απόφαση αυτή ορίζονται συγκεκριμένα τα καθήκοντά του για το σύνολο ή για τμήμα του έργου. Ο συνεργάτης οφείλει κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του να τηρήσει την υφιστάμενη νομοθεσία καθώς και τους όρους της επιστήμης του, συνυπογράφοντας τις επιμετρήσεις του αναδόχου του έργου για το μέρος ή το σύνολο του έργου, σύμφωνα με τα καθορισμένα καθήκοντά του. Φέρει πλήρως την ευθύνη για την ακρίβεια των στοιχείων που έχει ελέγξει και υπογράψει στις επιμετρήσεις / επιμετρητικά φύλλα ή στα σχετικά πρωτόκολλα αφανών εργασιών κλπ με βάση τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί. Προς τούτο, του παρέχεται από την επιβλέπουσα υπηρεσία πλήρης πρόσβαση στα αρχεία του φακέλου της δημόσιας σύμβασης του εν λόγω έργου καθώς και στους λογαριασμούς και επιμετρήσεις που υποβάλλει ο ανάδοχος του έργου. Λοιπές υποχρεώσεις ορίζονται στη σύμβαση με τον συνεργάτη.

ιγ) Με την ολοκλήρωση του έργου (έκδοση προσωρινής παραλαβής ή οριστικής αν δεν γίνει προσωρινή) η αναθέτουσα αρχή χωρίς καθυστέρηση, μέσω του πληροφοριακού συστήματος του μητρώου, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες :

- δηλώνει την ολοκλήρωση της σύμβασης με το στέλεχος, προκειμένου να μην εμφανίζεται πλέον στο μητρώο με ενεργή επιλογή για το συγκεκριμένο έργο,
- αξιολογεί το στέλεχος με βάση τη συνολική του απόδοση σε σχέση με την υπογραφείσα σύμβαση, μέσω ειδικής φόρμας.

ιδ) Μετά την έκδοση της ΚΥΑ που προβλέπεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014 (Α' 265), η ΜΟΔ προσαρμόζει τη δημιουργία και σύσταση του μητρώου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα.

2. Επίσης η Τεχνική Υπηρεσία, πλην των ανωτέρω, θα μπορεί να αναθέτει συμβάσεις για την ενίσχυση της επίβλεψης αξιοποιώντας άλλα εν ισχύ διαθέσιμα μητρώα επιβλεπόντων ή

IV. Σχετικές διατάξεις

1. Ν. 4412/2016 “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016)

α) Άρθρο 2 (“Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο Β΄ της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)”) παράγραφος 1 περιπτώσεις (1), (4), (5), (6) και (7)

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του [άρθρου 223](#) και β) ως «αναθέτοντες φορείς» νοούνται οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του [άρθρου 224](#), [...]

4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχουν νομική προσωπικότητα και γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, [...]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών,

6) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο [Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α΄](#) και στο [Παράρτημα I του Προσαρτήματος Β΄](#), β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου,

7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η

εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών [...]

2. Πέραν των ορισμών της παραγράφου 1, ιδίως για τις ανάγκες εφαρμογής του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β' του Βιβλίου I:

1) ως «Κύριος του Έργου» ή «Εργοδότης» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα, για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, κατά την έννοια της διάταξης της περίπτωσης (5) της παρούσας παραγράφου ή κατασκευάζεται το έργο,

2) ως «Φορέας κατασκευής του έργου» νοείται η αρμόδια αναθέτουσα αρχή ή υπηρεσία αυτής που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου,

3) ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης,

4) ως «Διευθύνουσα υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου,

5) ως «Τεχνικό Συμβούλιο» νοείται το συλλογικό όργανο που έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την αναθέτουσα ή την προϊσταμένη αρχή,

6) ως «επιτελεστικότητα» νοείται το σύνολο των μετρήσιμων ιδιοτήτων ενός έργου, οι οποίες αναφέρονται στην ταυτόχρονη ύπαρξη ασφάλειας, λειτουργικότητας και αισθητικής εμφάνισης για την τεχνική διάρκεια ζωής του.

3. Πέραν των ορισμών της παραγράφου 1, ιδίως για τις ανάγκες εφαρμογής του Τίτλου 2 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β' του Βιβλίου I:

1) ως «Κύριος του Έργου» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα, στον οποίο ανήκει το έργο για το οποίο εκπονούνται μελέτες και παρέχονται τεχνικές υπηρεσίες,

2) ως «Εργοδότης» νοείται η αναθέτουσα αρχή που καταρτίζει σύμβαση μελέτης ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών με τον ανάδοχο είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου,

3) ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του εργοδότη, που εποπτεύει την εκτέλεση της συναφθείσας σύμβασης, ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης,

4) ως «Διευθύνουσα Υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της συναφθείσας σύμβασης, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής,

5) ως «Τεχνικό συμβούλιο» νοείται το συλλογικό όργανο που έχει την αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί στον εργοδότη για την έκδοση αποφάσεων, όταν προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή ζητείται από την αναθέτουσα ή την προϊσταμένη αρχή,

6) ως «Φυσικό αντικείμενο» της σύμβασης νοείται η τεχνική υπηρεσία ή η μελέτη, που προσδιορίζεται από τη σύμβαση, ως το ζητούμενο αποτέλεσμα αυτής,

(α) «Μελέτη» είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα με συγκεκριμένη συμφωνημένη μορφή.

(β) «Τεχνικές Υπηρεσίες» και «λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες» είναι οι υπηρεσίες που συνίστανται στην παροχή γνώσεων και ικανοτήτων με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων επί ορισμένου χρόνου, που προσδιορίζεται είτε ημερολογιακά είτε σε συνάρτηση με ορισμένο γεγονός της παραγωγικής διαδικασίας. Οι τεχνικές υπηρεσίες μπορούν να έχουν ως αντικείμενο, ιδίως: α) τη σύνταξη των τευχών δημοσίου διαγωνισμού ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας, β) τον έλεγχο και την επίβλεψη έργου ή μελέτης και γ) την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διεξαγωγή ανάθεσης σύμβασης μελέτης, έργου ή υπηρεσίας, στην επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης και στη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο έργου [...]

β) άρθρο 44 Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών

«1. Για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης απαιτείται, η αρμόδια τεχνική υπηρεσία κάθε αναθέτουσας αρχής να διαθέτει ελάχιστη στελέχωση που περιλαμβάνει, ιδίως, τον ελάχιστο αριθμό προσωπικού της και τα προσόντα αυτών (ειδικότητες, εμπειρία κ.λ.π.), σύμφωνα με την απόφαση του επόμενου εδαφίου προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί επαρκώς στα/στις προς ανάθεση έργα/μελέτες, ανάλογα με την εκτιμώμενη αξία, το είδος, την κατηγορία τους, το μέγεθος και την πολυπλοκότητά τους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζεται η ελάχιστη στελέχωση κατά αριθμό, ειδικότητα, προσόντα των απασχολούμενων σε αυτή, καθώς επίσης και οι ειδικότερες προδιαγραφές επάρκειάς της

ανάλογα με την εκτιμώμενη αξία, το είδος, την κατηγορία, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των έργων ή των μελετών. [...]

Ειδικά για τις τεχνικές υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού που δεν έχουν τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια, αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, μπορούν, ύστερα από βεβαίωση του Προϊσταμένου της οικείας τεχνικής υπηρεσίας ή, σε περίπτωση έλλειψης αυτού, ύστερα από βεβαίωση δημάρχου, να συνάπτουν προγραμματική σύμβαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 12 και 44 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147) με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Δίκτυα Δήμων, τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης ΑΕ και τη Μονάδα Οργάνωσης Διαχείρισης ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ), εφόσον οι εν λόγω φορείς διαθέτουν τεχνικές υπηρεσίες με την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια. Έως την έκδοση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 1 απόφασης, η κατά το προηγούμενο εδάφιο τεχνική επάρκεια διαπιστώνεται από τον Προϊστάμενο των αρμοδίων υπηρεσιών τους [...]

γ) ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ 1 ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΈΡΓΩΝ

ι. Άρθρο 136 Διοίκηση του έργου - Επίβλεψη

«1. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία), η οποία ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή είδη εργασιών τεχνικούς κατά προτίμηση υπαλλήλους που έχουν την κατάλληλη ειδικότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού. Οι επιβλέποντες αποτελούν τους άμεσους βοηθούς του προϊστάμενου της διευθύνουσας υπηρεσίας στην άσκηση των καθηκόντων της που σχετίζονται με το έργο, όπως αυτά ορίζονται στις επί μέρους διατάξεις του παρόντος τίτλου. Δεν αποκλείεται η άσκηση της επίβλεψης από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία όταν ορίζει ομάδα επίβλεψης, περιλαμβάνει τον συντονιστή, τους επιβλέποντες και τους βοηθούς τους, με σαφώς καθορισμένα καθήκοντα στην απόφαση ορισμού, ιδίως σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις υπογραφής εγγράφων και στοιχείων. Για την παραλαβή των αφανών εργασιών και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων ορίζει επίσης τριμελή επιτροπή τεχνικών υπαλλήλων. Όταν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατός ο ορισμός τριμελούς επιτροπής τεχνικών υπαλλήλων, αυτή η επιτροπή μπορεί να συγκροτηθεί από (2) δύο υποχρεωτικά μέλη τεχνικούς υπαλλήλους και τον επιβλέποντα.

3. Στην περίπτωση κατασκευής έργου με ανάθεση σε ανάδοχο, η επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή του έργου, σύμφωνα

με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

Στην περίπτωση κατασκευής έργου με αυτεπιστασία, η επίβλεψη οργανώνει και διευθύνει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της κατά τον οικονομοτεχνικά προσφορότερο τρόπο, για να επιτύχει την κατασκευή του έργου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του.

4. Η υποχρέωση της επίβλεψης να προβαίνει σε κάθε ενέργεια για την πιστή εκπλήρωση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο, δεν μειώνει σε καμιά περίπτωση τις ευθύνες του αναδόχου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τη σύμβαση.

5. Η επίβλεψη μπορεί να ασκηθεί, εκτός από τον τόπο των έργων, και σε όλους τους χώρους που κατασκευάζονται τμήματα του έργου.

6. Σε περιπτώσεις μεγάλων ή ειδικών ή σημαντικών έργων, η επίβλεψη μπορεί να γίνει με κλιμάκιο της διευθύνουσας υπηρεσίας, που έχει επικεφαλής τεχνικό κατηγορίας ΠΕ και τον απαιτούμενο αριθμό βοηθών και άλλου τεχνικού και διοικητικού προσωπικού. Το κλιμάκιο επίβλεψης μπορεί να εγκατασταθεί στην έδρα της διευθύνουσας υπηρεσίας ή με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού στον τόπο των έργων.

7. Μετά την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές θα μετέχουν υποχρεωτικά ως Τεχνικοί Σύμβουλοι - Μελετητές στην εκτέλεση αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 144 και στην παρ. 6 του άρθρου 188.

8. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου συντάσσει και στέλνει στην προϊσταμένη αρχή, κάθε τρίμηνο, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου και τα σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατασκευή του. Στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ενημέρωση σχετικά με την πορεία εφαρμογής της εγκεκριμένης μελέτης του έργου, με τον εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης και με την εμφάνιση απρόβλεπτων περιστάσεων που ήδη έλαβαν χώρα ή είναι σε εξέλιξη και εκτίμηση της διευθύνουσας υπηρεσίας για το αν στο επόμενο τρίμηνο προβλέπεται να προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, καθώς και για το κόστος των εργασιών αυτών, προκειμένου η προϊσταμένη αρχή να αποφασίσει σχετικά με τη συνέχιση του έργου ή τη μείωση του συμβατικού αντικειμένου και τη διάλυση της σύμβασης.

9. Όταν παρίσταται ανάγκη διαπίστωσης πραγματικών περιστατικών, τα οποία δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος, το αρμόδιο όργανο ή η αρμόδια υπηρεσία μπορεί να προβαίνει σε αυτοψία που διενεργείται από κατάλληλο τεχνικό υπάλληλο ή επιτροπή από τεχνικούς υπαλλήλους που συντάσσουν σχετική έκθεση. Όταν γίνονται τέτοιες αυτοψίες καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος, αν συντρέχει περίπτωση.»

ii. Άρθρο 174 Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών

«1. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση απευθύνεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών ή στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες

διατάξεις αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, και ασκείται με επίδοση σε αυτούς με δικαστικό επιμελητή μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο I, κοινοποιείται δε εντός της ανωτέρω προθεσμίας και στην υπηρεσία που έχει εκδώσει την προσβαλλόμενη πράξη. Η ανωτέρω κοινοποίηση δύναται να διενεργηθεί και με ταχυδρομική αποστολή επί αποδείξει.

Ένσταση ασκείται επίσης και κατά αποφάσεων ή πράξεων της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με τις αποφάσεις ή πράξεις αυτές προκαλείται διαφωνία για πρώτη φορά. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο. Η διευθύνουσα υπηρεσία ή η προϊσταμένη αρχή οφείλουν, κατά την έκδοση των πράξεων ή αποφάσεών τους, να μνημονεύουν τη δυνατότητα άσκησης ένστασης, την ανατρεπτική προθεσμία για την άσκησή της, το αποφαινόμενο όργανο, καθώς και τις συνέπειες από τη μη άσκησή της, κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο α' της [παραγράφου 2 του άρθρου 175](#) του παρόντος.

2. Με την ένσταση εξετάζεται τόσο η νομιμότητα της πράξης ή παράλειψης όσο και η ουσία της υπόθεσης. Ο Υπουργός ή το κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο υποχρεούται να εκδώσει και κοινοποιήσει την απόφασή του μέσα σε τρεις (3) μήνες από την κατάθεση της ένστασης, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.

3. Η ένσταση πρέπει να αναφέρει την πράξη ή την παράλειψη, κατά της οποίας στρέφεται, σύντομο ιστορικό της σύμβασης και της διαφωνίας, τους λόγους, στους οποίους στηρίζει τις απόψεις του αυτός που υποβάλλει την ένσταση και ορισμένα αιτήματα.

4. Η ένσταση συνοδεύεται από αντίγραφο της προσβαλλόμενης πράξης, εφόσον αυτή έχει κοινοποιηθεί.

5. Η διευθύνουσα υπηρεσία ή η προϊσταμένη αρχή, κατά περίπτωση, υποχρεούνται μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της ένστασης να διαβιβάσουν στο Τεχνικό Συμβούλιο τις απόψεις τους επί αυτής και το φάκελο της υπόθεσης, ο οποίος περιλαμβάνει τα συμβατικά τεύχη ή αντίγραφά τους. Η παράλειψη αυτή αποτελεί πειθαρχική παράβαση και επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο [άρθρο 141](#). Τα συμβατικά τεύχη μπορεί να τα προσκομίσει και αυτός που υποβάλλει την ένσταση.

6. Ένσταση μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, εφόσον δεν είναι το Δημόσιο και η προϊσταμένη αρχή δεν ανήκει στον κύριο του έργου. Αν η αρμοδιότητα για την απόφαση επί ενστάσεων ασκείται από όργανο του κυρίου του έργου, επί ενστάσεων του προηγούμενου εδαφίου αποφασίζει ο Υπουργός που εποπτεύει τον κύριο του έργου και αν δεν υφίσταται εποπτεία, ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

7. Αν το Δημόσιο δεν είναι ο κύριος του έργου, αντίγραφο της ένστασης επιδίδεται στον αντισυμβαλλόμενο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την άσκησή της. Ο αντισυμβαλλόμενος μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών μπορεί να υποβάλει στο αποφαινόμενο επί της

ένστασης όργανο τις αντιρρήσεις του. Η παράλειψη υποβολής αντιρρήσεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των λόγων που προβάλλονται με την ένσταση, τους οποίους μπορεί ο ενδιαφερόμενος να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

8. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, αυτός που υπέβαλε την ένσταση υποχρεούται να υποβάλει στο αποφαινόμενο επί της ένστασης όργανο επικυρωμένο αντίγραφο του αποδεικτικού εμπρόθεσμης επίδοσης της ένστασής του στον αντισυμβαλλόμενο. Η υποβολή του εν λόγω αντιγράφου γίνεται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της ένστασης στον αντισυμβαλλόμενο. Οι ενστάσεις στην περίπτωση αυτή δεν εισάγονται για συζήτηση στο αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο πριν περάσει η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου για υποβολή αντιρρήσεων. Οι αντιρρήσεις συζητούνται μαζί με την ένσταση, με τις οποίες συζητούνται και εξετάζονται και οι τυχόν αντίθετες για το ίδιο θέμα ενστάσεις. Αν υποβληθούν αντίθετες ενστάσεις, όταν αρμόδιος να αποφασίσει επί ένστασης του κυρίου του έργου είναι ο Υπουργός που εποπτεύει τον κύριο του έργου και αν δεν υφίσταται εποπτεία ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με την παράγραφο 6, η αρμοδιότητα του Υπουργού επεκτείνεται και στη συνεξεταζόμενη αντίθετη ένσταση του αναδόχου, έστω και αν αρμόδιο να αποφασίσει για την τελευταία αυτή ένσταση είναι όργανο του κυρίου του έργου. [...]»

iii. Άρθρο 180 Ειδικές ρυθμίσεις, έργα άλλων φορέων

«1. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και τις αποφάσεις που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκούνται από τα αρμόδια όργανα ή συμβούλια του φορέα κατασκευής του έργου, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα.

2. Καθήκοντα αναθέτουσας/ προϊσταμένης αρχής για την ανάθεση/εκτέλεση των δημοσίων έργων, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ασκεί ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων επικουρούμενος από την καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του Υπουργείου. Με απόφαση του Υπουργού μπορούν να μεταβιβάζονται οι σχετικές αρμοδιότητες σε υποκείμενα όργανα και να ορίζεται ο χρόνος έναρξης της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Προϊσταμένης Αρχής από τα νέα όργανα και οι συμβάσεις στις οποίες ασκούνται οι αρμοδιότητες αυτές από Όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις, διατηρούν τις αρμοδιότητές τους μέχρι την έκδοση νέας απόφασης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ανατίθεται η διαδικασία σύναψης έργου σε οποιαδήποτε οργανωτική μονάδα, Διεύθυνση ή Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων (ΕΥΔΕ), της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων .

3. Α) Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί με διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές ή διαφοροποιήσεις των σχετικών διαδικασιών του και των θεμάτων που ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο για την αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων φορέων και έργων. Με το διάταγμα αυτό μπορεί να ενοποιούνται ή να

συντέμνονται και οι διαδικασίες που αναφέρονται στη διοικητική και δικαστική επίλυση των διαφορών ή να καταργούνται βαθμοί των διαδικασιών αυτών.

Β) Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί με κοινή απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και τον κατά περίπτωση αρμόδιο Υπουργό, να γίνεται ο ειδικότερος προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των φορέων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις διατηρούν τις αρμοδιότητές τους μέχρι την έκδοση νέας απόφασης

4. Σε κάθε περίπτωση η εποπτεία στους άλλους φορείς για την τήρηση των διαδικασιών και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του ασκείται από την Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 92-110 του ν. 3669/2008 όπως ισχύουν και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν για την εφαρμογή τους συνεχίζουν να ισχύουν. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στα μητρώα (πτυχία) που έχουν εκδοθεί υπό την ισχύ του ν. 3669/2008 ισχύουν για κάθε συνέπεια.»

δ) ΤΜΗΜΑ ΙΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

i. Άρθρο 183 Διοίκηση σύμβασης μελέτης - παροχής τεχνικών υπηρεσιών

«1. Η διοίκηση της σύμβασης, η παρακολούθηση και ο έλεγχός της ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του εργοδότη (Διευθύνουσα Υπηρεσία) και αποσκοπούν στην πιστή εκπλήρωση των όρων της σύμβασης από τον ανάδοχο και στην εκπόνηση της μελέτης ή στην παροχή υπηρεσιών, κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης. Η επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης δεν αίρει, ούτε μειώνει τις νόμιμες και συμβατικές ευθύνες του αναδόχου.

2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες έναν ή περισσότερους υπαλλήλους της, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα, που έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τη στελέχωση, τις ανάγκες της και τις εν γένει δυσχέρειες της επίβλεψης. Κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν υφίσταται επαρκές προσωπικό, καθήκοντα επιβλέποντα μπορεί να ασκήσει και ο Προϊστάμενος της Δ.Υ.. Αν ορισθεί ομάδα επιβλεπόντων για την επίβλεψη σύνθετης μελέτης, υποχρεωτικά ορίζεται ένας εξ αυτών συντονιστής.

3. Καθήκοντα και αρμοδιότητες των επιβλεπόντων είναι ιδίως:

α) Η διαρκής παρακολούθηση της σύμβασης, η χορήγηση οδηγιών προς τον ανάδοχο για την έντεχνη και εμπρόθεσμη εκπλήρωση των υποχρεώσεών του και η μέριμνα για τη συμμόρφωση του αναδόχου με τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

β) Η διαδικασία ελέγχου, έγκρισης και παραλαβής της σύμβασης, ο έλεγχος και θεώρηση των λογαριασμών, η σύνταξη και ο έλεγχος των Συγκριτικών Πινάκων, η σύνταξη βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών της σύμβασης και η εισήγηση στα αιτήματα του αναδόχου για την αλλαγή συμβατικών όρων, χορήγηση παρατάσεων, καταβολή αποζημίωσης είτε λόγω υπερημερίας εργοδότη είτε για άλλη αιτία.

γ) Η τήρηση και επικαιροποίηση του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, στον οποίο εμπεριέχονται ιδίως: το χρονοδιάγραμμα, οι παρατάσεις προθεσμιών, οι εκθέσεις προόδου, οι λογαριασμοί, η αλληλογραφία με τον ανάδοχο, οι εγκρίσεις κάθε ενδιάμεσου σταδίου της μελέτης, η βεβαίωση περαίωσης εργασιών, η οριστική παραλαβή της σύμβασης.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να εξειδικεύονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των υπαλλήλων που ασκούν την επίβλεψη των μελετών και των έργων [...]»

ii. Άρθρο 198 Διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών

«1. Στις περιπτώσεις που ρητά ορίζεται στο νόμο αυτόν, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση εκτελεστής πράξης ή παράλειψης της διευθύνουσας υπηρεσίας που βλάπτει για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, ασκείται ένσταση. Εφόσον δεν υφίσταται δέσμια αρμοδιότητα της υπηρεσίας για την έκδοση ρητής πράξης, προϋπόθεση ώστε να θεωρηθεί επιτρεπτή η ένσταση κατά παραλείψεως, είναι να έχει προηγηθεί η υποβολή εγγράφου αιτήματος του αναδόχου με συγκεκριμένο περιεχόμενο και να παρέλθει ένας (1) τουλάχιστον μήνας από την υποβολή του. Η προθεσμία της ένστασης στην περίπτωση αυτή διαρκεί μέχρι την έγκριση του σταδίου της μελέτης ή την παραλαβή της υπηρεσίας, εκτός αν γνωστοποιηθεί εγγράφως από τη διευθύνουσα υπηρεσία στον ανάδοχο ότι η Διοίκηση δεν πρόκειται να εκδώσει ρητή πράξη επί του αιτήματός του. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να τον ενημερώνει σχετικώς. Ένσταση ασκείται και κατά των βλαπτικών εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, αν από αυτές προκαλείται διαφωνία για πρώτη φορά. Η διευθύνουσα υπηρεσία κατά την έκδοση πράξης, η οποία υπόκειται σε ένσταση ή η προϊσταμένη αρχή κατά την έκδοση των πράξεων ή αποφάσεών της, οφείλουν να μνημονεύουν στην πράξη τη δυνατότητα άσκησης ένστασης, την ανατρεπτική προθεσμία για την άσκησή της, το αποφαινόμενο όργανο, καθώς και τις συνέπειες από τη μη άσκησή της, κατά τα προβλεπόμενα στο εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 175 του παρόντος.

2. Η ένσταση απευθύνεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών ή στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο και ασκείται με επίδοση σε αυτούς και κατάθεση στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών, από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η κατάθεση στη διευθύνουσα υπηρεσία δύναται να διενεργηθεί και με ταχυδρομική αποστολή επί αποδείξει. Με την ένσταση εξετάζεται τόσο η νομιμότητα της πράξης ή παράλειψης όσο και η ουσία της υπόθεσης.

3. Ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών ή ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός ή το αρμόδιο,

σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αποφαινόμενο όργανο αποφασίζει μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της ένστασης. Αν η ένσταση απορριφθεί εν μέρει ή στο σύνολό της ή αν παρέλθει άπρακτη η τρίμηνη προθεσμία, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει προσφυγή στο αρμόδιο κατά την παράγραφο 11 του παρόντος άρθρου δικαστήριο. Η έκδοση ή κοινοποίηση της απόφασης επί της ένστασης, μετά την πάροδο του τριμήνου, δεν μεταθέτει την έναρξη της προθεσμίας για άσκηση προσφυγής.

4. Ένσταση μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, αν δεν είναι το Δημόσιο. Αν αρμόδιος να αποφανθεί σε ενστάσεις του αναδόχου είναι ο κύριος του έργου ή όργανό του, στις ενστάσεις που ασκούνται από αυτόν, αποφασίζει ο Υπουργός που εποπτεύει τον κύριο του έργου και αν δεν υφίσταται εποπτεία, ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

5. Αν κύριος του έργου δεν είναι το Δημόσιο, αντίγραφο της ένστασης υποβάλλεται, μέσα σε δέκα (10) ημέρες, στον αντισυμβαλλόμενο του ενισταμένου. Για την εξέταση της ένστασης καλείται ο ενιστάμενος να προσκομίσει το αποδεικτικό κατάθεσής της στον αντισυμβαλλόμενο του, ο οποίος μπορεί να υποβάλει τις αντιρρήσεις του, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Η μη υποβολή αντιρρήσεων δεν θεωρείται ως αποδοχή των ισχυρισμών του αιτούντος [...].»

iii. Άρθρο 199 Ειδικές ρυθμίσεις

«Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ασκούνται από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας αρχής και του εργοδότη, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις τους. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα των επί μέρους αναθετουσών αρχών, για τις ανάγκες εφαρμογής του νόμου αυτού. Αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις διατηρούν τις αρμοδιότητές τους μέχρι την έκδοση νέας απόφασης.»

2. Σύνταγμα της Ελλάδος

Άρθρο 43 παρ. 2

«2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται, προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό.»

3. Τα οριζόμενα στο άρθρο 33 ν. 3614/2007, ως ισχύει, ως προς την κωδικοποίηση του Καταστατικού της ΜΟΔ ΑΕ σε ενιαίο κείμενο

4. Το άρθρο 234 ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184/23.09.2020) «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» και ιδίως την περίπτωση (ιη), σύμφωνα με την οποία:

«Τροποποίηση του καταστατικού της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. - Τροποποιήσεις του άρθρου 33 του ν. 3614/2007

Στο άρθρο 1 «Σκοπός» του καταστατικού της Μ.Ο.Δ. Α.Ε, όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267), επέρχονται οι κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Προστίθεται περ. ιη', η οποία έχει ως εξής:

«ιη) αα. Μπορεί να αναλαμβάνει η ίδια διά της τεχνικής της υπηρεσίας, για φορείς του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα και τις ΑΜΚΕ, την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων ή από άλλα εθνικά, ενωσιακά ή διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα ή από άλλους πόρους. Για τους φορείς που ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες, και μετά από σχετικό αίτημά τους, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. δύναται να αναλαμβάνει τη μελέτη και εκτέλεση συμβάσεων δημοσίων έργων, ως αναθέτουσα αρχή και διευθύνουσα υπηρεσία, σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία.

ββ. Ο τρόπος προτεραιοποίησης και έγκρισης των αιτημάτων των υποστηριζόμενων φορέων, τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία όργανα που αποφασίζουν και γνωμοδοτούν για έργα και μελέτες καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια ορίζονται σε Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας, ο οποίος εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές κατευθύνσεις και τη στρατηγική για την προτεραιοποίηση των αναγκών των συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών πόρων. Στον ως άνω Κανονισμό ορίζεται και ο τρόπος σύνταξης και τροποποίησης του τεχνικού προγράμματος μελετών και έργων της τεχνικής υπηρεσίας. Κάθε μελέτη ή/και έργο που εγγράφεται στο τεχνικό πρόγραμμα αποτελεί ανά φορέα και ανά ενταγμένη πράξη διακριτό αντικείμενο το οποίο ανατίθεται αυτοτελώς σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την ανάθεση έργων και μελετών.

γγ. Για την υποστήριξη της επίβλεψης έργων δύναται, πέραν του σώματος επιμετρητών της παρ. 3 του άρθρου 218 του ν. 4512/2018, να χρησιμοποιεί εξειδικευμένα στελέχη του μητρώου που προβλέπονται στην παρ. 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014. Μέχρι την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. δύναται να συστήσει μητρώο φυσικών ή και νομικών προσώπων για την υλοποίηση των κάθε είδους συγχρηματοδοτούμενων ή μη έργων που αναλαμβάνει. Η διαδικασία εγγραφής τήρησης και επιλογής του Μητρώου εξειδικεύεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας της προηγούμενης παραγράφου. Η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. έως την 31η.10.2021 συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου με μηχανικούς της απαιτούμενης ειδικότητας που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο για τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206).».

2. Αντικαθίσταται η περ. β' ως εξής:

«β) Υποστηρίζει τον σχεδιασμό, διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων και εθνικών αναπτυξιακών προγραμμάτων με την επεξεργασία συστημάτων οργάνωσης και ειδικών εργαλείων, τη μεταφορά τεχνογνωσίας, τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού των εμπλεκόμενων φορέων, χρησιμοποιώντας και συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και την οργάνωση ειδικών εκδηλώσεων και τεχνικών συναντήσεων που αναλαμβάνονται είτε με πρωτοβουλία της Εθνικής Αρχής Συντονισμού είτε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε του Αυτοτελούς Τμήματος ΕΟΧ για το σκοπό αυτόν.

Κάθε δράση που υλοποιεί η Μ.Ο.Δ. Α.Ε., στο πλαίσιο του σκοπού της για την υποστήριξη και ενίσχυση των συστημάτων διοικητικής και λειτουργικής διαχείρισης έργων, αποτελεί διακριτό και ξεχωριστό έργο ανά φυσικό αντικείμενο, το οποίο ανατίθεται αυτοτελώς, λόγω της εξειδίκευσης και διαφοροποίησης του φυσικού αντικείμενου των συστημάτων διοικητικής και λειτουργικής διαχείρισης.».

3. Αντικαθίσταται η περ. στ` ως εξής:

«στ) Υποστηρίζει τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την οργάνωση των πληροφοριακών συστημάτων των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση επιχειρησιακά αρμόδιες Υπηρεσίες. Παρέχει τεχνική υποστήριξη και επίλυση τυχόν προβλημάτων των κεντρικών και λοιπών πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκαίων αναβαθμίσεων του εξοπλισμού και του κατά περίπτωση λογισμικού υποδομής που απαιτείται για την αποτελεσματική διοικητική και πληροφοριακή παρακολούθηση των ΕΠ του ΕΣΠΑ.

Παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων και εξυπηρετητών των πληροφοριακών συστημάτων των εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Δύναται να παρέχει υπηρεσίες φιλοξενίας και υποστήριξης πληροφοριακών συστημάτων σε Δικαιούχους ΕΠ.

Κάθε δράση που υλοποιεί η Μ.Ο.Δ. Α.Ε., στο πλαίσιο του σκοπού της για την υποστήριξη πληροφοριακών συστημάτων (όπως τεχνικό help desk, καταγραφή και διαχείριση δεδομένων) αποτελεί διακριτό και ξεχωριστό έργο ανά φυσικό αντικείμενο. Η υλοποίηση ανατίθεται αυτοτελώς, λόγω της εξειδίκευσης και διαφοροποίησης του φυσικού αντικείμενου και του απρόβλεπτου χρόνου υποβολής των αιτημάτων υποστήριξης και έναρξης υλοποίησής τους.».

4. Αντικαθίστανται η περ. ιζ` ως εξής:

«ιζ) Μπορεί να υποστηρίζει φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και ΟΤΑ α` και β` βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα κατά την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων ή από άλλα εθνικά, ενωσιακά ή διεθνή αναπτυξιακά προγράμματα ή από άλλους πόρους. Ιδίως για την υποστήριξη των Δικαιούχων, ΟΤΑ α` και β` βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. ως αναθέτουσα αρχή δύναται να παρέχει νομική υποστήριξη είτε στην έδρα τους είτε εξ

αποστάσεως για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Για λόγους επιτάχυνσης της υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων, η σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών για την υποστήριξη των ανωτέρω φορέων εκ μέρους της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. από πόρους της τεχνικής βοήθειας, στο πλαίσιο του σκοπού της, πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016, αυτοτελώς ανά δικαιούχο ή/και πράξη».

5. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 218 ν. 4512/2018 (Α' 5/17.01.2018) «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή των Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής και άλλες διατάξεις»:

«Σώμα Ειδικών Επιμετρητών δημοσίων και ιδιωτικών έργων

1. Συνιστάται Σώμα Ειδικών Επιμετρητών δημοσίων και ιδιωτικών έργων για την επιβοήθηση διενέργειας των απαραίτητων κατά τις κείμενες διατάξεις επιμετρήσεων και συναφών προς αυτές υπηρεσιών δημοσίων έργων, καθώς και της προαιρετικής επιμέτρησης ιδιωτικού έργου, εφόσον το επιθυμεί ο αναθέτων.

2. Οι Ειδικοί Επιμετρητές Δημοσίων και Ιδιωτικών έργων εγγράφονται σε καταλόγους Σώματος Ειδικών Επιμετρητών δημοσίων και ιδιωτικών έργων που τηρούνται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, κατόπιν αδειοδότησής τους, που πραγματοποιείται μετά την παρακολούθηση σχετικών σεμιναρίων και επιτυχούς συμμετοχής σε εξετάσεις που διενεργούνται στο Τ.Ε.Ε.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μετά από γνώμη των νομικών προσώπων της παραγράφου 2, που εκδίδεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται τα απαραίτητα προσόντα, όπως ιδίως η απαιτούμενη εμπειρία, οι κανόνες και οι αρχές που διέπουν το έργο τους, η διάρκεια των απαραίτητων σεμιναρίων της παραγράφου 2, ο τρόπος και η διαδικασία αξιολόγησής τους, τα κριτήρια κατηγοριοποίησής τους για την επιλογή τους μέσω ηλεκτρονικής κλήρωσης, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, τα όργανα επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη εφαρμογής των σχετικών με το έργο τους διατάξεων, η αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους η οποία βαρύνει την αναθέτουσα αρχή, το είδος της σύμβασης μεταξύ των Ειδικών Επιμετρητών και της αναθέτουσας αρχής, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τα ανωτέρω. Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών μετά από την έκδοση της Υπουργικής απόφασης, τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 2 συγκροτούν το Σώμα Ειδικών Επιμετρητών.

4. Ειδικά για συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων και διαχείρισης στερεών αποβλήτων, όταν η αξία σύμβασης είναι ανώτερη του ποσού των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, και αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας είναι δήμος με πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους ή νομικό πρόσωπο αυτού, με αρμοδιότητα υλοποίησης έργων των ανωτέρω κατηγοριών η επιλογή ειδικού επιμετρητή είναι υποχρεωτική. Η επιλογή ειδικού επιμετρητή είναι υποχρεωτική και για τα έργα του προηγούμενου εδαφίου που κατά την έναρξη λειτουργίας του Σώματος έχουν ανεκτέλεστο τμήμα

σύμβασης ανώτερο των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.»

6. Το Μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 28 ν. 4314/2014 (Α' 265/23.12.2014) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις»:

«Επιτάχυνση της εκτέλεσης υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων

[...] 8. Με ευθύνη της ΜΟΔ ΑΕ δημιουργείται μητρώο εξειδικευμένων στελεχών προερχόμενων από τον ιδιωτικό τομέα, προκειμένου να υποστηρίζουν για συγκεκριμένο χρόνο την επίβλεψη συγχρηματοδοτούμενων έργων. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη δημιουργία και τήρηση του μητρώου, όπως οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης σε αυτό, η διαδικασία διάγνωσης των αναγκών των δικαιούχων, όπως ο τρόπος επιλογής των στελεχών από τους δικαιούχους, η κάλυψη του σχετικού κόστους, ο ρόλος τους στην επίβλεψη των έργων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Ειδικότερα, για τα μεγάλα έργα του ΠΑΑ, η ως άνω απόφαση υπογράφεται και από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

7. Την παράγραφο 2 του άρθρου 188 ν. 4635/2019 (Α' 167), με την οποία ανεστάλη, από την 3η Ιουλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, η ισχύς της περίπτωσης Β` της παρ. 3 του άρθρου 13 «Εγγραφή, κατάταξη, εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα και επέκταση σε άλλες κατηγορίες έργων», σύμφωνα με την οποία «3. Για τα φυσικά πρόσωπα, που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 1α του άρθρου 14 του Κεφαλαίου Α` του Μέρους Β` του ν. 4270/2014, ως μόνιμοι υπάλληλοι, ή υπάλληλοι με σύμβαση αορίστου χρόνου:

α. Η εγγραφή στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) γίνεται με τις ίδιες προϋποθέσεις των παρ. 1γ και 2 του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη της κατωτέρω περίπτωσης γ`, στις βαθμίδες Α`, Β` και Γ`.

β. Η εγγραφή στις βαθμίδες και κατηγορίες του μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) είναι προϋπόθεση για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης έργων σε Διευθύνουσα Υπηρεσία, εποπτεύοντος μηχανικού σε Προϊσταμένη Αρχή, σύνταξης, ελέγχου και έγκρισης τευχών δημοπράτησης, και συμμετοχή σε επιτροπές διαγωνισμού].

8. Άρθρο 2 πδ 71/2019 «Εγγραφή στα Μητρώα Εμπειρίας Μελετητών - Πιστοποιητικά - Αρμόδια Υπηρεσία»

«[...] 2. Στο Μ.Ε.Μ. εγγράφονται υποχρεωτικά για την καταγραφή της εμπειρίας τους, φυσικά πρόσωπα Διπλωματούχοι Μηχανικοί Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής, που είναι μόνιμοι υπάλληλοι ή αορίστου χρόνου υπηρετούντες στο δημόσιο τομέα της παρ. 1α του άρθρου 14 του Κεφαλαίου Α` του Μέρους Β` του ν. [4270/2014](#) (Α` 143), εφόσον με βάση τη βεβαίωση της υπηρεσίας τους απασχολούνται στις τεχνικές υπηρεσίες των φορέων τους και αναλαμβάνουν την ανάθεση, εκπόνηση μελετών και επίβλεψη συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και διοίκηση - διαχείριση συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και έργων.

3. [...] δ) Για την πρώτη τους εγγραφή τα φυσικά πρόσωπα της παρ. 2 εγγράφονται απευθείας σε μία από τις βαθμίδες Α`, Β` και Γ` εφόσον έχουν συμπληρώσει ζετία, δετία και 12ετία αντίστοιχα από την λήψη του διπλώματος ή πτυχίου ή της άδειας άσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα, για όσα επαγγέλματα απαιτεί ο νόμος τέτοια άδεια καταθέτοντας βεβαίωση υπηρεσιακής κατάστασης. Για την εξέλιξη τους έχουν εφαρμογή ως προς τον απαραίτητο χρόνο οι ανωτέρω παρ. β και γ και η εμπειρία από εκπόνηση μελετών και ανάθεση επίβλεψη συμβάσεων μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και διοίκηση - διαχείριση συμβάσεων έργων, συνολικού συμβατικού οικονομικού αντικείμενου τουλάχιστον ίσου ή ανώτερου από τα κατώτερα όρια ανά κατηγορία μελέτης όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παρ. 4 και 5.»

9. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 «Συμβάσεις μίσθωσης έργου» του ν. 2527/1997 (Α' 206) «περί τροποποίησης και συμπλήρωσης διατάξεων του ν. 2190/1994 και άλλες διατάξεις» ως ισχύει και ιδίως

«1. Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου από υπηρεσίες και νομικό πρόσωπα του δημόσιου τομέα με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 κ.ε. του Αστικού Κώδικα ή με άλλες ειδικές διατάξεις, απαιτείται η προηγούμενη έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του.

Ειδικά για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007- 2013, δεν απαιτείται η προηγούμενη έκδοση της ως άνω απόφασης, αλλά ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του ν. 3614/2007 απόφαση ένταξης. Για τα ερευνητικά έργα, τις δράσεις και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από διεθνείς ή ευρωπαϊκούς ή ίδιους πόρους του αρμοδίου φορέα ή με ιδιωτικά κονδύλια, ο καθορισμός των ως άνω στοιχείων γίνεται με απόφαση του υπουργού που εποπτεύει τον αρμόδιο φορέα που συνάπτει τη σύμβαση.

Με τη σύμβαση μίσθωσης έργου καθορίζονται οι τυχόν αναγκαίοι όροι και κάθε λεπτομέρεια, σχετικώς με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αναδόχου. Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη [...]

3. Η επιλογή των προσώπων που θα εκτελέσουν το έργο με αντίστοιχη σύμβαση γίνεται από την οικεία υπηρεσία ή τον φορέα με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων που ορίζουν τα κριτήρια επιλογής του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύουν.

Επίσης, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύουν, ως προς τη διαδικασία που ακολουθείται για τις προσλήψεις με το άρθρο αυτό με έλεγχο από το Α.Σ.Ε.Π.. Η διάταξη αυτή ισχύει από την ισχύ του ν. 3812/2009 [...]»

V. Επί της νομιμότητας και του περιεχομένου των ρυθμίσεων του προτεινομένου σχεδίου Κανονισμού

1. Εισαγωγικά

Ως προκύπτει από το αίτημα, ο υποβληθείς Κανονισμός ερείδεται επί του άρθρου 234 ν. 4727/2020, ο οποίος τροποποίησε το Καταστατικό της.

Επισημαίνεται ότι με την περίπτωση (ιη) υποπερίπτωση (ββ) του ως άνω άρθρου 234 προβλέπεται έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, ο οποίος θα καθορίζει τον τρόπο προτεραιοποίησης και έγκρισης των αιτημάτων των υποστηριζομένων από τη ΜΟΔ ΑΕ φορέων, των οργάνων με αποφασιστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες καθώς και κάθε απαραίτητη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου σύνταξης και τροποποίησης του τεχνικού προγράμματος μελετών και έργων της τεχνικής υπηρεσίας.

Περαιτέρω, με την υποπερίπτωση (γγ) ανωτέρω προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης Μητρώου φυσικών ή νομικών προσώπων για την υλοποίηση των έργων που αναλαμβάνει, για το οποίο η διαδικασία εγγραφής, τήρησης και επιλογής των προσώπων που το απαρτίζουν προβλέπεται να πραγματοποιηθεί με τον Κανονισμό Λειτουργίας. Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία εγγράφονται στο Μητρώο προβλέπεται να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου με τη ΜΟΔ ΑΕ, έως την 31.12.2021 και για τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στον ν. 2527/1997 (Α' 206).

Υπογραμμίζεται ότι τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του υποβληθέντος Κανονισμού και παρά τον τίτλο του, αφορούν σε ζητήματα που κείνται πλέον της εσωτερικής διάρθρωσης και «λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας», καθώς περιλαμβάνουν ορισμούς και ρυθμίσεις σχετικά με αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα της εταιρείας, στο πλαίσιο άσκησης αρμοδιοτήτων της ΜΟΔ ΑΕ ως προς την υλοποίηση έργων, σύμφωνα με το άρθρο 234 ν. 4727/2020, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 1 του Καταστατικού της. Παρά την εν λόγω επισήμανση, θα πρέπει ομοίως να σημειωθεί ότι η πρόβλεψη ορισμού των ως άνω οργάνων της εταιρείας αναφέρεται ρητώς στην υποπερ. (ββ) της περ. (ιη) του άρθρου 234 ν. 4727/2020. Ως εκ τούτου, τα

προτεινόμενα στον υποβληθέντα Κανονισμό κείνται εντός πλαισίου νομοθετικής εξουσιοδότησης, πλην όμως σημειώνεται ότι η εν λόγω εξουσιοδότηση προβλέπει τη ρύθμιση θεμάτων, δια Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας, τα οποία είναι ευρύτερα της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ.

Επιπλέον σημειώνεται ότι οι προβλέψεις του υποβληθέντος Κανονισμού αφορούν στη ρύθμιση θεμάτων, οι οποίες άπτονται τόσο του σταδίου της ανάθεσης όσο και της εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του ν. 4412/2016.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 234 ν. 4727/2020 προβλέπουν ειδική ρύθμιση παρά τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 σχετικά με τα αποφαινόμενα και τα γνωμοδοτούντα όργανα επιμέρους αναθετουσών αρχών, ιδίως στα άρθρα 180 παράγραφος 3 για τα δημόσια έργα και το άρθρο 199 για τις μελέτες και την παροχή τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, τα οποία επιτάσσουν την έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, στη συγκεκριμένη περίπτωση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Η εξέταση των προτεινομένων σχετικά με τα αποφαινόμενα και τα γνωμοδοτούντα όργανα στο πλαίσιο της παρούσας πραγματοποιείται υπό το φως των προβλεπομένων παρεκκλίσεων από τα καθήκοντα / αρμοδιότητες που παρέχονται στα ως άνω όργανα στο πλαίσιο του ν. 4412/2016, ή/και σε νομικά ζητήματα που ανακύπτουν εκ των προτεινομένων και δεν αφορά *per se* στον ορισμό αυτών, καθώς το ζήτημα αυτό άπτεται της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της εταιρείας.

2. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του Άρθρου 1 «Αντικείμενο»

Καταρχήν σημειώνεται ότι στα έχοντας υπόψη του Κανονισμού και στην περ. ε) θα πρέπει να συμπληρωθεί και η παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις συμβάσεις για τις οποίες υπάρχει ανάγκη καθορισμού των αποφαινομένων και γνωμοδοτούντων οργάνων οργάνων.

Περαιτέρω και σε συνέχεια της ως άνω επισήμανσης σχετικά με το ότι ο υποβληθείς Κανονισμός ρυθμίζει ζητήματα πλέον της λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 του Κανονισμού, το αντικείμενό του αφορά στη «ρύθμιση των επιμέρους θεμάτων της εσωτερικής διάρθρωσης και λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας» της ως άνω εταιρείας. Δεδομένου του περιεχομένου του προτεινομένου Κανονισμού, το αντικείμενό του, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 είναι σκόπιμο να αναδιατυπωθεί, ώστε να περιλαμβάνει και τον ορισμό των γνωμοδοτούντων και αποφαινομένων οργάνων κατά την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, έργων, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 2 προβλέπεται ότι η Τεχνική Υπηρεσία διαθέτει «τις αρμοδιότητες που έχουν οι τεχνικές υπηρεσίες αναθετουσών αρχών σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία». Εν προκειμένω σημειώνεται ότι δεν υφίσταται στον ν. 4412/2016 συνολική ρύθμιση που να αφορά

στις αρμοδιότητες τεχνικής υπηρεσίας και οι εν λόγω αρμοδιότητες καθορίζονται στις οργανωτικές διατάξεις του εκάστοτε φορέα και ως εκ τούτου προτείνεται η απαλοιφή του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2.

Περαιτέρω αναφέρεται ότι η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας αναλαμβάνει, μεταξύ άλλων, «τη μελέτη ή/και την εκτέλεση συμβάσεων έργων τρίτων φορέων», κατόπιν αποδοχής των σχετικών αιτημάτων από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Ως προς την πρόβλεψη περί ανάληψης της μελέτης και εκτέλεσης συμβάσεων έργων τρίτων φορέων θα πρέπει να σημειωθεί αφενός ότι η διατύπωση παρίσταται ασαφής, δεδομένου ότι δεν αναφέρεται ο τρόπος βάσει του οποίου πραγματοποιείται αυτή και αφετέρου η χρησιμοποιούμενη ορολογία δε συνάδει με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016. Προτείνεται η αναδιατύπωση της διάταξης, ώστε να γίνεται αναφορά σε ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, έργων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σε συνέχεια σχετικών προγραμματικών συμβάσεων.

3. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 2 - «Ορισμοί - Όργανα που αποφασίζουν και γνωμοδοτούν».

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει τους ορισμούς στις έννοιες «Αναθέτουσα Αρχή» (παρ.1), του «Κυρίου του Έργου» (παρ. 2) και του «Φορέα Κατασκευής» (παρ. 3), για την εν γένει ανάθεση και διοίκηση των δημοσίων συμβάσεων έργων, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών που αναλαμβάνει η ΜΟΔ ΑΕ, ενώ στις παραγράφους 3 έως 6 πραγματοποιείται καθορισμός των οργάνων που αποφασίζουν και γνωμοδοτούν για τις εν λόγω συμβάσεις καθώς και οι ειδικότερες, επιμέρους αρμοδιότητες των εν λόγω οργάνων.

Επισημαίνονται συναφώς τα ακόλουθα:

(α) Όπως έχει ήδη εκτεθεί, παρά τον τίτλο που φέρει το υποβληθέν σχέδιο, ήτοι «Κανονισμός Λειτουργίας της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ», οι ορισμοί που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν σε ορισμούς οι οποίοι, αφενός προβλέπονται στο άρθρο 2 ν. 4412/2016, ως ισχύει και αφετέρου δεν άπτονται της εσωτερικής διάρθρωσης και λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας, ως αναφέρεται στο άρθρο 1 - πεδίο εφαρμογής του σχεδίου Κανονισμού. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμη η αναδιατύπωση του τίτλου του άρθρου, με την απαλοιφή των «ορισμών» και αναδιαμόρφωση του περιεχομένου του άρθρου.

(β) Σε ό,τι αφορά στην παράγραφο 4 και ειδικότερα στις προβλεπόμενες ρυθμίσεις σχετικά με την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης και παραλαβής, σημειώνεται ότι η προτεινόμενη εισάγει δυνατότητα άσκησης καθηκόντων επίβλεψης από υπαλλήλους του υποστηριζόμενου φορέα, στους οποίους έχουν ανατεθεί παράλληλα καθήκοντα για την επίβλεψη του έργου. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η ανωτέρω διάθεση των υπαλλήλων του υποστηριζόμενου φορέα για την επίβλεψη και παραλαβή της σύμβασης, σκόπιμο είναι να αναφέρεται ρητά στην προγραμματική

σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ του υποστηριζόμενου φορέα και της ΜΟΔ¹².

Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η επίβλεψη δύναται να ασκείται και από επί συμβάσει έργου μηχανικούς μέσω του Μητρώου εξωτερικών συνεργατών του άρθρου 9, οι οποίοι δύναται να αναλαμβάνουν καθήκοντα βοηθού επιβλέποντα - μέλους ομάδας επίβλεψης, χωρίς όμως να μπορούν να αναλάβουν ως κύριοι επιβλέποντες. Τέλος προβλέπεται ότι, πλην των υπαλλήλων που υπηρετούν στην τεχνική υπηρεσία δύναται να ανατεθούν καθήκοντα επίβλεψης και σε λοιπά στελέχη της κεντρικής υπηρεσίας της ΜΟΔ, μετά από σχετική εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας, σύμφωνη γνώμη του στελέχους καθώς και του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσιακής μονάδας και απόφαση του Προέδρου της ΜΟΔ.

Στο πλαίσιο αυτό και ως προς το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4, σημειώνεται κατά πρώτον ότι η παραλαβή του έργου, τόσο η προσωρινή (άρθρο 170 ν. 4412/2016) όσο και η οριστική (άρθρο 172 ν. 4412/2016), διενεργούνται από επιτροπές, κατά τα ειδικώς αναφερόμενα στα ως άνω άρθρα. Ως εκ τούτου, προβλέψεις σχετικά με την «άσκηση καθηκόντων» παραλαβής έργων σκόπιμο είναι να απαλειφθούν, εκτός αν εννοείται ότι οι ανωτέρω μπορούν να οριστούν και στις επιτροπές παραλαβής, οπότε απαιτείται αναδιατύπωση του άρθρου. Επίσης θα πρέπει να διευκρινιστεί αν οι μηχανικοί του μητρώου που λειτουργούν ως βοηθοί επιβλέποντα, μπορούν να οριστούν σε επιτροπή παραλαβής. Περαιτέρω, είναι σκόπιμη η αντικατάσταση της αναφοράς σε «υπαλλήλους», από τη φράση «τεχνικούς υπαλλήλους μηχανικούς με ανάλογα προσόντα».

Επιπλέον, με το ανωτέρω περιεχόμενο σημειώνεται ότι η προτεινόμενη διάταξη εισάγει παρέκκλιση σε σχέση με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 136 παρ. 1 και 2 και του άρθρου 183 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, βάσει των οποίων οι επιβλέποντες και οι βοηθοί τους οι οποίοι ασκούν τα εν λόγω καθήκοντα για την εκτέλεση δημόσιας σύμβασης έργου ή δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελέτης ή δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, αντίστοιχα, είναι (όσον αφορά τα έργα) υποχρεωτικά τεχνικοί υπάλληλοι της διευθύνουσας υπηρεσίας ή (όσον αφορά σε μελέτες / τεχνικές υπηρεσίες) υπάλληλοι της διευθύνουσας υπηρεσίας που είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα και έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν τη σύμβαση. Δεδομένου ότι ως Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίζονται τα τμήματα μελετών τεχνικών έργων και εκτέλεσης τεχνικών έργων Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, οι

¹² Πρβλ άρθρο 44 παρ. 2 ν. 4412/2016 2. [...] Στην εν λόγω προγραμματική σύμβαση ορίζονται τουλάχιστον: (α) το αντικείμενο της προγραμματικής σύμβασης, το πρόγραμμα εκτέλεσης της μελέτης ή υπηρεσίας και η προεκτιμώμενη συνολική δαπάνη, (β) τα καθήκοντα που αναλαμβάνει η νέα τεχνική υπηρεσία, (γ) ..., (δ) ..., (ε) οι όροι διαπίστωσης της εκπλήρωσης των καθηκόντων της νέας τεχνικής υπηρεσίας και της λήξης της προγραμματικής σύμβασης, (στ) ..., (ζ) οι όροι άσκησης του τεχνικού, οικονομικού και λογιστικού ελέγχου του κυρίου του έργου κατά τις φάσεις εκπλήρωσης της σύμβασης και (η) οι πράξεις και ενέργειες της νέας τεχνικής υπηρεσίας πριν από τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του κυρίου του έργου.

Ειδικά για τις τεχνικές υπηρεσίες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού που δεν έχουν τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια, αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, μπορούν, ύστερα από βεβαίωση του Προϊσταμένου της οικείας τεχνικής υπηρεσίας ή, σε περίπτωση έλλειψης αυτού, ύστερα από βεβαίωση δημάρχου, να συνάπτουν προγραμματική σύμβαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 12 και 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147) με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, τους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Δίκτυα Δήμων, τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης ΑΕ και τη Μονάδα Οργάνωσης Διαχείρισης ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ), εφόσον οι εν λόγω φορείς διαθέτουν τεχνικές υπηρεσίες με την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια. [...]

προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπουν δυνατότητα άσκησης καθηκόντων επίβλεψης, για υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ και υπό τους όρους που προβλέπονται, καθώς και για υπαλλήλους υποστηριζόμενων φορέων, με την ιδιότητα του κυρίως επιβλέποντα, ενώ για τους μηχανικούς του Μητρώου του άρθρου 9, ως βοηθούς επιβλέποντες, οι προτεινόμενες προβλέψεις διαφαίνεται ότι δεν συνάδουν με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι στο αναμενόμενο να τεθεί τις επόμενες ημέρες σε διαβούλευση σχέδιο νόμου για την τροποποίηση του ν. 4412/2016, τα άρθρα 136 και 183 τροποποιούνται στην κατεύθυνση της δυνατότητας σύναψης σύμβασης της διευθύνουσας υπηρεσίας με ιδιώτες οικονομικούς φορείς που θα αναλάβουν καθήκοντα επιβλεπόντων συμβάσεων έργου και μελετών.

Περαιτέρω, ως προς την πρόβλεψη σχετικά με τους υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο κείμενο της προτεινόμενης διάταξης δεν αναφέρονται τα προσόντα αυτών, ως εκ τούτου δεν προκύπτει τήρηση των καταρχάς προβλεπομένων στις διατάξεις του πδ 71/2019 (Α' 112), σχετικά με Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε). Ομοίως και οι υπάλληλοι του υποστηριζόμενου φορέα πρέπει να είναι μηχανικοί, οι οποίοι να κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα (εμπειρία και ειδίκευση για την επίβλεψη και εκτέλεση έργων), κατά τα οριζόμενα στο πδ 71/2019. Ως εκ τούτου και σε κάθε περίπτωση, προτείνεται η αναδιατύπωση της διάταξης, ώστε να μνημονεύεται ρητώς η άσκηση των καθηκόντων επίβλεψης από πρόσωπα που διαθέτουν τα κατά το δυνατόν ανάλογα προσόντα σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο πδ 71/2019.

(γ) Ως προς την προτεινόμενη παράγραφο 5, σημειώνεται ότι προβλέπεται η σύσταση και συγκρότηση του Τεχνικού Συμβουλίου να πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του υποβληθέντος Κανονισμού, ενώ το οικείο, περί Τεχνικού Συμβουλίου άρθρο, είναι το άρθρο 4. Ως εκ τούτου, προτείνεται η επαναδιατύπωση της πρόβλεψης προς το ορθόν, ώστε να γίνεται αναφορά στο άρθρο 4 του Κανονισμού.

(δ) Ως προς την παράγραφο 6, σημειώνεται ότι προβλέπεται, «για τις ενστάσεις των άρθρων 174 και 198 ν. 4412/2016 και των προσφυγών των εργοληπτών, μελετητών, παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσης καθώς και του κυρίου του έργου, να αποφαινεται, κατόπιν γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο για ενστάσεις κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας, ως Προϊσταμένης Αρχής και ο Υπουργός Επενδύσεων και Ανάπτυξης για ενστάσεις ή προσφυγές κατά των πράξεων ή παραλείψεων του Διοικητικού Συμβουλίου ως Προϊσταμένης Αρχής και της ΜΟΔ ΑΕ ως αναθέτουσας αρχής.»

Υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 174 παρ. 1 ν. 4412/2016, κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου και κατά πράξεων ή παραλείψεων της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με τις αποφάσεις ή πράξεις αυτές προκαλείται διαφωνία για πρώτη φορά, χωρεί ένσταση η οποία απευθύνεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών ή στο κατά περίπτωση,

σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο. Αντίστοιχες προβλέψεις υφίστανται και στο άρθρο 198 ν. 4412/2016 που αφορά στις μελέτες και τις τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, προβλέπεται ότι είναι δυνατή η εξέταση ένστασης από το εκάστοτε οριζόμενο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις εν λόγω προτεινόμενες διατάξεις γίνεται χρήση του όρου «προσφυγές» και ως εκ τούτου ενδεχομένως να υπολαμβάνεται ότι προβλέπονται ρυθμίσεις δικονομικής φύσεως, γεγονός που εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής των άρθρων 174 και 198 ν. 4412/2016, τα οποία αφορούν στα περί διοικητικής επίλυσης διαφορών. Σκόπιμο είναι σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι οι διατάξεις της υπό εξέταση παραγράφου, κατά ρητή μνεία αυτής, εξειδικεύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 174 και 198 ν. 4412/2016, να μην υπερβούν το εύρος του πεδίου εφαρμογής αυτών, ώστε να συνάδουν με τις προκείμενες ρυθμίσεις του ν. 4412/2016, καθώς επίσης να μη προβλέπουν ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν στη δικαστική (άρθρα 175 και 205Α ν. 4412/2016) και όχι διοικητική επίλυση διαφορών. Ως εκ τούτου απαιτείται η επανεξέταση της διατύπωσης της παραγράφου.

Επισημαίνεται ότι η υπό εξέταση παράγραφος (περίπτωση α) κάνει αναφορά σε αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την εξέταση ενστάσεων κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ή του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας, ως Προϊσταμένης Αρχής. Δεδομένου ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΔ ΑΕ ορίζεται, στην ως άνω παράγραφο 3, ομοίως ως Προϊσταμένη Αρχή, σημειώνεται ότι στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΔ ΑΕ θα εξετάζει ένσταση επί πράξεως ή παραλείψεως ορισθέντος οργάνου (του Προϊσταμένου Τεχνικής Υπηρεσίας), στο οποίο απονέμονται μεν επιμέρους αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού, πλην όμως φέρει ομοίως την ιδιότητα της Προϊσταμένης Αρχής. Προς τον σκοπό διασφάλισης της αμεροληψίας των οργάνων που επιλαμβάνονται της διοικητικής επίλυσης των συμβατικών διαφορών, προτείνεται η επανεξέταση των ανωτέρω προβλέψεων. Επιπροσθέτως, ως θα αναφερθεί και κατωτέρω, δεν είναι σαφής η διάκριση των πράξεων που εγκρίνει ως προϊσταμένη αρχή το Διοικητικό Συμβούλιο και ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων.

Περαιτέρω, στην περίπτωση (β) της εξεταζομένης παραγράφου προβλέπεται ότι είναι αρμόδιος «*ο Υπουργός Επενδύσεων και Ανάπτυξης για τις ενστάσεις ή προσφυγές κατά των πράξεων ή αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ως Προϊσταμένης Αρχής και της ΜΟΔ ΑΕ ως αναθέτουσας αρχής*».

Κατά πρώτον και σε συνάφεια με τα ανωτέρω εκτεθέντα, χρήζει προσοχής η συμπερίληψη της εξέτασης προσφυγών από τον Υπουργό Επενδύσεων και Ανάπτυξης.

Εν συνεχεία σημειώνεται ότι η περίπτωση β της προκειμένης παραγράφου δεν περιλαμβάνει πρόβλεψη σχετικά με δυνατότητα άσκησης ένστασης σε περίπτωση παράλειψης.

Τέλος υπογραμμίζεται, ως προς την πρόβλεψη περί εξέτασης των ενστάσεων «της ΜΟΔ ως αναθέτουσας αρχής», δεδομένης και της πρόβλεψης σχετικά με την εξέταση των ενστάσεων κατά πράξεων της Προϊσταμένης Αρχής από τον Υπουργό, ότι τα άρθρα 174 και 198 ν.

4412/2016 αφορούν στη διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών, ήτοι διαφορών που ανακύπτουν στο στάδιο της εκτέλεσης των συμβάσεων και ως εκ τούτου είναι σκόπιμη η επαναδιατύπωση της περίπτωσης β, ώστε να προκύπτει το αληθές νόημα της ρύθμισης. Επισημαίνεται ότι οι πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής στο στάδιο της ανάθεσης προσβάλλονται κατά τα οριζόμενα στο Βιβλίο IV ν. 4412/2016 ή στο άρθρο 127 για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας ίσης ή κατώτερης των 60.000 € και συνεπώς δεν τίθεται αρμοδιότητας του Υπουργού Αναπτυξης και Επενδύσεων. Ρυθμίσεις δε που άπτονται δικονομικών θεμάτων δεν αποτελούν αντικείμενο της εξουσιοδοτικής διάταξης και του εξεταζόμενου Κανονισμού.

4. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 3 - «Άσκηση αρμοδιοτήτων Προϊσταμένης Αρχής»

Σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο 3 παρ. 1 προκύπτει ότι «Το Διοικητικό Συμβούλιο εποπτεύει τη διοίκηση των συμβάσεων ασκώντας αποφασιστικές αρμοδιότητες, όπως ορίζονται στο ισχύον πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις».

Υπό το πρίσμα αυτό, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Οι προβλεπόμενες αρμοδιότητες Προϊσταμένης Αρχής στις περιπτώσεις (α) και (β) δεν άπτονται της διοίκησης των συμβάσεων αλλά της ανάθεσης αυτών. Ειδικότερα, αφορούν στην κατάρτιση όρων, σύνταξη διακηρύξεων, διενέργεια διαδικασίας και συγκρότηση των επιτροπών διαγωνισμού (περ. α) καθώς και την εν γένει άσκηση καθηκόντων αναθέτουσας αρχής (περ. β). Ως εκ τούτου, οι απονεμόμενες αρμοδιότητες στην Προϊσταμένη Αρχή σύμφωνα με το εξεταζόμενο άρθρο δεν ακολουθούν τη διάκριση μεταξύ αναθέτουσας αρχής και προϊσταμένης αρχής, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016.

Κατά συνέπεια, προκύπτει σύγχυση εννοιών και ορισμών, καθώς το εξεταζόμενο άρθρο αφορά στις αρμοδιότητες της προϊσταμένης αρχής, ήτοι οργάνου του σταδίου της εκτέλεσης των συμβάσεων. Συνακόλουθα και δεδομένου ότι σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη ορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα στην ανάθεση και εκτέλεση είναι σκόπιμη η αναδιατύπωση του τίτλου του άρθρου, ώστε να συνάδει με το περιεχόμενο αυτού και να προστεθούν οι λέξεις «αναθέτουσας και» προ της λέξης «προϊσταμένης» αρχής. Περαιτέρω θα πρέπει σε διακριτές παραγράφους να αναφερθούν αφενός οι αρμοδιότητες αναθέτουσας αρχής στο στάδιο της ανάθεσης, ήτοι του Διοικητικού Συμβουλίου ως αποφαινόμενο όργανο στο στάδιο της ανάθεσης και του Προέδρου για συμβάσεις απευθείας ανάθεσης, ενδεχομένως και του άρθρου 119 (τεχνική βοήθεια), και αφετέρου οι αρμοδιότητες της προϊσταμένης αρχής στο στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης. Τέλος ως προς την αναφορά στην περ. α) ότι στις ειδικές επιτροπές αξιολόγησης των διαγωνισμών, που αποτελούν γνωμοδοτικά όργανα, δύναται να ορίζονται και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, επισημαίνεται ότι σε μία τέτοια περίπτωση, το μέλος Επιτροπής Διαγωνισμού, απέχει από το Συμβούλιο για την συγκεκριμένη σύμβαση, καθώς δεν μπορεί ταυτοχρόνως να αποτελεί και μέλος του αποφαινομένου οργάνου.

Ως προς την πρόβλεψη περί του ότι η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει επί των ενστάσεων των άρθρων 117 και 119 θα πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα:

Κατά πρώτον, σκόπιμη θα ήταν, , η πρόβλεψη εξέτασης των ενστάσεων του άρθρου 127, ώστε να καταλαμβάνει όλες τις περιπτώσεις άσκησης ενστάσεων επί συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των 60.000 €..

Ειδικότερα επισημαίνεται ότι στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κατώτερη ή ίση των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), ασκείται ένσταση κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 127, ενώ στην περίπτωση συμβάσεων άνω του εν λόγω ορίου, τυγχάνουν εφαρμογής τα οριζόμενα στο Βιβλίο IV ν. 4412/2016 και ασκείται προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) και όχι ένσταση. Ως εκ τούτου, προτείνεται η αναδιατύπωση της προτεινομένης παραγράφου, ώστε να μη δημιουργηθούν ερμηνευτικές ασάφειες , ως προς την προδικαστική προστασία.

Τέλος ως προς τη διάκριση αρμοδιοτήτων των δύο οργάνων που λειτουργούν ως προϊσταμένη αρχή, σημειώνονται τα ακόλουθα.

Στην παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου 3 προβλέπεται ότι, σε όσες περιπτώσεις δεν αναφέρονται ρητά ως ανήκουσες στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ ως «Προϊσταμένης Αρχής», αρμοδιότητα Προϊσταμένης Αρχής ασκεί ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας, πλην όσων δημιουργούν οικονομική επιβάρυνση. Ως επισημάνθηκε και επί του προτεινόμενου άρθρου 2, ο ορισμός του ως άνω προσώπου ως Προϊσταμένης Αρχής ενδέχεται να εγείρει ζητήματα επικάλυψης ή/ και σύγχυσης αρμοδιοτήτων, δεδομένου ότι προϊσταται της Διευθύνουσας Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 5.

Περαιτέρω η έννοια της πρόσθετης οικονομικής επιβάρυνσης είναι ασαφής και δύναται να δημιουργήσει ερμηνευτικά ζητήματα. Από τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 διαφαίνεται ότι οι αποφάσεις της ένστασης και της διάλυσης σύμβασης εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, μολοντί ενδεχομένως έχουν και οικονομική επιβάρυνση στη ΜΟΔ (αναλόγως και των ρητρών των προγραμματικών συμβάσεων με τους υποστηριζόμενους φορείς), καθώς προβλέπεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει επί της ένστασης για την έκπτωση και τη ματαίωση της διάλυσης. Αντίστοιχα ερμηνευτικά ζητήματα μπορούν να προκύψουν με την υποκατάσταση. Προτείνεται να καταγραφούν αναλυτικότερα οι πράξεις που εγκρίνονται από το εκάστοτε όργανο που λειτουργεί ως προϊσταμένη αρχή.

5. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 4 - «Σύσταση και Συγκρότηση Τεχνικού Συμβουλίου»

Το προτεινόμενο άρθρο 4 αφορά στη σύσταση και συγκρότηση του Τεχνικού Συμβουλίου της ΜΟΔ ΑΕ. Επαναλαμβάνεται η επισήμανση σχετικά με το ότι τα σχετικά με το Τεχνικό Συμβούλιο ζητήματα δεν άπτονται της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ.

Σύμφωνα με τα προτεινόμενα, το Τεχνικό Συμβούλιο γνωμοδοτεί σε όσες περιπτώσεις αυτό προβλέπεται από τον ν. 4412/2016. Περαιτέρω, σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο, ο Κανονισμός Λειτουργίας του Τεχνικού Συμβουλίου εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της

ΜΟΔ ΑΕ.

6. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 5 - Άσκηση καθηκόντων Διευθύνουσας Υπηρεσίας των Τμημάτων της Διεύθυνσης Τεχνικής Υπηρεσίας»

Το προτεινόμενο άρθρο 5 ορίζει, κατά περίπτωση, τα τμήματα (α) μελετών τεχνικών έργων και (β) εκτέλεσης τεχνικών έργων, ως Διευθύνουσα Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, αναλόγως του εάν πρόκειται για σύμβαση έργου ή σύμβαση μελετών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών.

Για το άρθρο αυτό πρβλ σχετικές επισημάνσεις ως προς το άρθρο 2.

7. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 8 - «Συγκρούσεις συμφερόντων - Νομική κάλυψη στελεχών»

Οι ρυθμίσεις των προτεινόμενων οι οποίες άπτονται του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 του εξεταζομένου άρθρου και ειδικότερα στη σύγκρουση συμφερόντων. Εν προκειμένω προβλέπεται ότι τυγχάνουν εφαρμογής, για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, του Τεχνικού Συμβουλίου καθώς και των υπαλλήλων και των εξωτερικών συνεργατών, τα οριζόμενα στον «ν. 4412/2016 καθώς και στο θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ.» Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 24 ν. 4412/2016, η έννοια «σύγκρουση συμφερόντων αφορά ιδίως τα ακόλουθα πρόσωπα:

α) μέλη του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής ή του παρόχου υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, [...] ο οποίος ενεργεί εξ ονόματος της αναθέτουσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μελών των αποφαινομένων ή/και γνωμοδοτικών οργάνων ή/και

β) τα μέλη των οργάνων διοίκησης ή άλλων οργάνων της αναθέτουσας αρχής ή/και

γ) τους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού των προσώπων των περιπτώσεων α' και β', τα οποία:

αα) εμπλέκονται στη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης ή/και ββ) μπορούν να επηρεάσουν την έκβασή της.»

Ως εκ τούτου και δεδομένης της ρητής αναφοράς περί εφαρμογής των οριζόμενων σχετικώς στον ν. 4412/2016, η κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων σκόπιμο θα ήταν να ρυθμιστεί με παραπομπή στο άρθρο 24 ν. 4412/2016, ως ισχύει, άλλως να περιληφθεί το σύνολο των προβλεπομένων στο εν λόγω άρθρο.

Οι προτεινόμενες παράγραφοι 2 και 3 αφορούν σε θέματα νομικής υποστήριξης και ασφαλιστικής κάλυψης των στελεχών της ΜΟΔ ΑΕ, για θέματα που άπτονται των έργων και μελετών που υλοποιούνται από τη ΜΟΔ ΑΕ, οι οποίες εκφεύγουν του ρυθμιστικού πεδίου του ν. 4412/2016. Σημειώνεται παρά ταύτα ότι είναι σκόπιμη η αναδιατύπωση του τελευταίου εδαφίου

της παραγράφου 2 του υπό εξέταση άρθρου, η οποία αφορά στη νομική κάλυψη των στελεχών της ΜΟΔ ΑΕ και προβλέπει ότι «οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και για τα μέλη του Τεχνικού Συμβουλίου και του Διοικητικού Συμβουλίου για θέματα που άπτονται των έργων και μελετών που υλοποιούνται από τη ΜΟΔ.», ώστε να κάνει αναφορά σε θέματα που άπτονται των έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4412/2016.

8. Επί των προτεινόμενων διατάξεων του άρθρου 9 - «Μητρώο Εξωτερικών Συνεργατών για την ενίσχυση της επίβλεψης»

Το προτεινόμενο άρθρο 9 του υποβληθέντος Κανονισμού προβλέπει τη σύσταση Μητρώου εξωτερικών συνεργατών για την ενίσχυση της επίβλεψης. Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, οι σχετικές προβλέψεις αποτελούν μεταβατικής (προσωρινής) φύσεως ρυθμίσεις, έως την έκδοση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014 (Α΄265), Κοινής Υπουργικής Απόφασης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ως άνω άρθρο, ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία και τήρηση μητρώου εξειδικευμένων στελεχών (μηχανικών) από τον ιδιωτικό τομέα, προβλέπεται προκειμένου να ενισχυθεί, για συγκεκριμένο χρόνο, η επίβλεψη συγχρηματοδοτούμενων και μη τεχνικών έργων, η διαδικασία διάγνωσης της ανάγκης της αναθέτουσας αρχής και της έγκρισης από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ο τρόπος επιλογής και καθορισμού της αμοιβής, η χρηματοδότηση της αμοιβής, ο ρόλος των στελεχών αυτών στην επίβλεψη και άλλες λεπτομέρειες.

Η δυνατότητα σύστασης και συγκρότησης Μητρώου για την ενίσχυση της επίβλεψης των έργων που αναλαμβάνει να υλοποιήσει η ΜΟΔ ΑΕ προβλέπεται στο άρθρο 234 περιπτ. (η) υποπεριπτ. (γγ) ν. 4727/2020, ως ανωτέρω παρατίθεται. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εν λόγω υποπερίπτωση (γγ), η διαδικασία εγγραφής, τήρησης και επιλογής Μητρώου φυσικών ή και νομικών προσώπων για την υλοποίηση των κάθε είδους συγχρηματοδοτούμενων ή μη έργων που αναλαμβάνει η ΜΟΔ ΑΕ, εξειδικεύεται στον Κανονισμό Λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας, μέχρι την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014.

Στο πλαίσιο της προβλεπομένης ως μεταβατικής ρύθμισης περί σύστασης «Μητρώου επιβλεπόντων εξωτερικών συνεργατών» και σε συνάφεια με τις σχετικές επισημάνσεις επί του προτεινόμενου άρθρου 2, σημειώνεται ότι η σύσταση του εν λόγω Μητρώου συνεπάγεται την άσκηση επίβλεψης της εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων έργων και των δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών / παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών από ιδιώτες μηχανικούς. Το γεγονός αυτό δεν συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 136 παρ. 1 και 2 και του άρθρου 183 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, βάσει των οποίων οι επιβλέποντες την εκτέλεση δημόσιας σύμβασης έργου ή δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελέτης ή δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών είναι (όσον αφορά τα έργα) υποχρεωτικά τεχνικοί υπάλληλοι της διευθύνουσας υπηρεσίας (κατά προτίμηση κατάλληλης ειδικότητας) ή (όσον αφορά σε μελέτες / τεχνικές υπηρεσίες) υπάλληλοι της διευθύνουσας υπηρεσίας που είναι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα και έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν τη

σύμβαση.

Επιπλέον και αναφορικά με την πρόβλεψη, στην υποπερίπτωση (ια) της περίπτωσης (ι) του προτεινόμενου άρθρου 9, του καθορισμού αμοιβής «του συνεργάτη καθώς και αποζημίωση των δαπανών μετακίνησης για τις ανάγκες της υποστήριξης της επίβλεψης», η οποία «ορίζεται με πινάκιο αμοιβής που καταρτίζεται με ευθύνη της τεχνικής υπηρεσίας», σημειώνεται ότι δεν προκύπτει άρθρο 234 περιπτ. (ιη) ν. 4727/2020, εξουσιοδότηση για καθορισμό της αμοιβής των προσώπων που θα συνάψουν «σύμβαση έργου» με τη ΜΟΔ ΑΕ.

Περαιτέρω και δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 234 περ. (ιη) υποπεριπτ. (γγ) ν. 4727/2020 καθώς και την περιπτ. (ι) της παραγράφου 1 του προτεινόμενου άρθρου 9 του Κανονισμού προβλέπεται η σύναψη συμβάσεων «μίσθωσης έργου» με τους ως άνω ιδιώτες μηχανικούς - επιβλέποντες, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την ως άνω υποπεριπτ. (γγ) του άρθρου 234 ν. 4727/2020, οι συμβάσεις έργου που προτίθεται να συνάψει η ΜΟΔ ΑΕ με τους ιδιώτες μηχανικούς «της απαιτούμενης ειδικότητας που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο», προβλέπεται ότι θα συνάπτονται έως την 31.10.2021, «κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 ν. 2527/1997 (Α' 206)». Περαιτέρω, προβλέπεται (υποπερίπτωση ιβ περίπτωσης ι παραγράφου 1 του προτεινόμενου άρθρου 9), ότι «ο εξωτερικός συνεργάτης που επιλέγεται και συνάπτει σύμβαση με τη ΜΟΔ ως αναθέτουσα αρχή παρέχει τις υπηρεσίες του στη Διευθύνουσα (επιβλέπουσα) υπηρεσία και υπάγεται ως προς την εκτέλεση της υπηρεσίας που του ανατίθεται στις εντολές του προϊστάμενου του τμήματος, σύμφωνα και με την απόφαση ορισμού της ομάδας επίβλεψης. Στην απόφαση αυτή ορίζονται συγκεκριμένα τα καθήκοντά του για το σύνολο ή το τμήμα του έργου [...]».

Κατά πρώτον και δεδομένης της ρητής αναφοράς περί παρέκκλισης από τις διατάξεις του άρθρου 6 ν. 2527/1997, θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου ρυθμίζουν τα περί δυνατότητας των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 681 επομ. του Αστικού Κώδικα ή με άλλες ειδικές διατάξεις. Ως εκ τούτου το νομικό πλαίσιο της μίσθωσης έργου που θεσπίστηκε με το ν. 2527/1997, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, αποτελεί ένα ειδικό καθεστώς ρύθμισης της ανάθεσης συμβάσεων μίσθωσης έργου πρόσκαιρου χαρακτήρα, μόνο σε φυσικά πρόσωπα, υπό τους ειδικότερους διαδικαστικούς όρους που ρητώς και λεπτομερειακώς προβλέπονται στο άρθρο 6 του ως άνω νόμου.¹³

Εν προκειμένω, τα περί σύναψης συμβάσεων μίσθωσης έργου με ιδιώτες μηχανικούς, τα οποία προβλέπονται στο προτεινόμενο άρθρο 9 του Κανονισμού, ερείδονται επί του άρθρου 234 παρ.1 περ. (ιη) υποπεριπτ. (γγ) ν. 4727/2020, το οποίο προβλέπει ότι οι εν λόγω συμβάσεις συνάπτονται «κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 ν. 2527/1997» αν και χωρίς να προβλέπεται ειδικότερα το εύρος και η φύση της εν λόγω παρέκκλισης.

¹³ πρβλ. Γνώμη Α21/2020 ΕΑΑΔΗΣΥ σελ. 43, Ελεγκτικό Συνέδριο, Τμήμα Ι, 19/2006, 33, 48, 99/2006, Εισηγητική έκθεση ν. 2527/1997

VI. Συμπέρασμα

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, ασκούσα την αρμοδιότητά της, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. γγ) του ν.4013/2011, αποφασίζει ομόφωνα την **παροχή σύμφωνης γνώμης** επί του προτεινόμενου σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ., με τις προπαρατιθέμενες παρατηρήσεις, νομοτεχνικές διορθώσεις και επισημάνσεις, κατά τα προπαρατιθέμενα.

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης